

A tervező késését igyekeznek behozni a Strabag

Bővítik a reptéri utasterminált

Az új utasterminál látványterve

Forrás: Strabag

Repülőtéri fejlesztésekre a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtérnek három európai uniós pályázatot sikerült megnyernie. Erről beszámoltunk már olvasóinknak, az utazóközönség tájékoztatása érdekében figyelemmel követjük ezek kivitelezését. Főként a terminál bővítését várják az utasok, hiszen az utasforgalom növekedésével, amikor a menetrend szerinti járatok mellett a nyári charterjáratok is indultak, nagyon zsúfolttá vált a váróterem. Hogyan állnak a három projekt kivitelezésével, illetve mikorra készül el az új, tágas terminál? – erről Peti András, a repülőtér igazgatóját kérdeztük.

Mezey Sarolta

– Az első projekt eszközbeszerzésre vonatkozott, ennek értéke 13,35 millió lej volt. E projekt révén reptéri eszközöket tudtunk beszerezni, köztük egy nagy kapacitású, speciális repülőtéri tűzoltóautót, továbbá egy, a pályára kerülő szennyeződések – például kavicsok, szerves hulladékok, oda sodródó tárgyak – eltávolítására alkalmas berendezést, ha úgy tetszik, egy óriásporszívóhoz hasonló kifutópálya-takarító eszközt sikerült megvásárolni. Tavaly sikeresen le is zártuk a projektet, és határidőre működésbe is helyeztük az eszközöket.

– Mit tartalmazott a második projekt?

– A második projektben egyrészt csomagellenőrző biztonsági rendszer, illetve eszközök vásárlása szerepelt. Ezt is sikeresen lezártuk, az eszközöket beszereztük, és üzembe is helyeztük. Ennek a projektnek volt egy

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Megépítik a megye első bobbályját

Szovátán építik meg Maros megye első bobbályját. A beruházás még az idén megvalósulhat.

2.

Patagónia vizein

A Csendes-óceán partján fekvő városba, Valparaísoba a sűrűn járó buszok egyikével jutok el, átszelve a szőlősöktől zöldellő Parti-hegységet.

6.

Évértékelő a nyáradszeredai futócsapatnál

Az elért eredmények szempontjából sikeresebb volt a múlt év az előzőnél. 2023 nyarán a kerethez három gyerek csatlakozott, akik szép eredményeket értek el korcsoportjukban, ez pedig felrázta a többi versenyzőt is.

9.

Fejlődj itthon az MDT-vel!

A szervezők úgy gondolták, hogy szükség van egy zártkörű fórumra, ahol a mostani középiskolásoknak egyrészt átadhatják azt a tudást és tapasztalatot, amelyet ők maguk szereztek iskolai éveik során.

10.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A békesség ára

Antalfi Imola

A békesség nem ott kezdődik, hogy a helyi tanács elé nem terjesztenek elő utcanév-változtatási javaslatot, főleg, ha az magyar nemzetiségű személyiségek nevét tartalmazza. A december 21-i tanácsülésen ugyanis több marosvásárhelyi utca átnevezéséről/elnevezéséről szóló határozattervezet került a testület elé. A tervezet szerint a Viile Unomaj utcát Viile Unomaira, a Matei Corvin teret Matia Corvin térre, az Onyest teret Metz Albert térre, a Ballada utcát Constantin Silvestri utcára nevezik át, a Brăila utca visszakapja a Dr. Knöpfler Vilmos nevet. Új utcanevekről is döntöttek: Ion Fiscuteanu és Kemény János nevet kapja a Shopping City környékén két új utca, Dan Alexandrescu és Tompa Miklós nevet pedig a Vasile Săbădeanu utca folytatása.

Fentiek több képviselőben enyhén szólva ellenérzéseket váltottak ki, ők a polgárok érdekeinek védelmezőiként fellépve „csomagolták” be kifogásaikat. Claudiu Maior azon értetlenkedett, hogy miért kell megint visszatérni a szerinte etnikai vonatkozású tervezetekre, miért nem lehet békésen ünnepelni karácsonyt. És – nagy egyetértésben például Radu Pescarral, Sarlea Horeaival, Kiss Zoltánnal – miért járassák az érintett utcák lakóit iratcsere céljából, ami idő és pénz, és a polgárok kell megfizessék az árát. (Az RMDSZ közleménye szerint a személyi igazolvány és minden más dokumentum megváltoztatásának költségeit a helyi költségvetés fogja fedezni.)

Aztán a vitába bekeveredtek olyan érvek, hogy a cél az adóemelés, de a háttérben személyes és politikai ambíciók is állnak. És végül elhangzott:

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

11., csütörtök
A Nap kel
8 óra 4 perckor,
lenyugszik
16 óra 57 perckor.
Az év 11. napja,
hátravan 355 nap.

**Isten éltesse!*

Ma **ÁGOTA**, holnap **ERNŐ** napja.
ERNŐ: a magyar nyelvújításkor a német eredetű Ernest névből keletkezett -ő kicsinyítő képzővel.

IDŐJÁRÁS

Napos idő
Hőmérséklet:
max. 0 °C
min. -5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. január 10.

1 EUR	4,9724
1 USD	4,5418
100 HUF	1,3140
1 g ARANY	297,2891

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Január 8-tól már be lehet fizetni a helyi adókat és illetékeket

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal közlése szerint mindazok, akik a 2024-es évre vonatkozó adókötelezettségeket készpénzzel vagy kártyával szeretnék befizetni, a polgármesteri hivatal épületében, a Győzelem tér 3. szám alatt található pénztárakban, valamint a helyi adóosztályhoz tartozó, a Merészség utca 19. szám alatt, a Lovasság (volt Kossuth) utca 26-28. szám alatt, illetve a Hangya utca 2. szám alatt található pontokon tehetik meg.

Összegyűjtik a lebontott karácsonyfákat

A héten Marosvásárhelyen elkezdtek összegyűjteni a lebontott karácsonyfákat. A polgármesteri hivatal arra kéri a tömbházak lakóit, hogy a szelektív hulladékgyűjtő tárolók közelében vagy a zöldhulladék számára kialakított helyeken hagyják a fenyőket. A lakónegyedekre lebontott helyszínek listája a következő linken található meg: <https://rb.gy/jkl4gm>. A magánházaktól a fenyőfákat a házak elöl fogják összegyűjteni, de arra kéri a lakókat, hogy csak a gyűjtés napján helyezték ki ezeket a kapu elé, ugyanazon a napon fogják elszállítani, mint amikor a háztartási/lebontó hulladékot szokta a köztisztasági vállalat.

Négynapos terápiás program szüneteltető betegeknek

Február 1-4. között a Bonus Pastor Alapítvány újabb négynapos terápiás programot szervez szüneteltető betegek és hozzátartozók számára Magyarózdán, ahol lehetőség nyílik információkat szerezni a függőségről, szembenézni a saját állapot súlyosságának mértékével, terápiás tervet készíteni szakember segítségével, önismeretet szerezni. A jelentkezés előzetes felvételi interjú alapján történik. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni január 25-ig lehet McAlister Magdolnától a 0752-246-814-es telefonszámon.

Megemlékezés a doni áldozatokról

A Don-kanyari offenzíva 81. évfordulójára emlékezve az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület és a Marosvásárhelyi 23. Hagyományörző Csoport megemlékezést szervez január 13-án, szombaton 18 órakor a marosvásárhelyi római katolikus temetőben, a Don-kanyari áldozatok emlékművénél.

A gyűlöletbeszéd hatásaira hívják fel a figyelmet

A LEAD-Online projekt (Learn, Engage, Act: Digitális eszközök az online gyűlöletbeszéd megelőzésére) részeként a Divers Egyesület négy LEAD-online Talk nyilvános rendezvényt szervez, hogy felhívja a közvélemény figyelmét a gyűlöletbeszéd mérgező hatására, valamint a projekt eredményeinek ismertetésére. Az első ilyen rendezvényre csütörtökön, január 11-én 10 órakor kerül sor a Studium Hub Bolyai tér 15. szám alatti konferenciatermében.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

A csoda elmaradt

Úgy tűnik, hogy 2024 nem a csodák éve, hiszen Erdélyben nagyon sokan imádkoztunk a székelyudvarhelyi bentlakásomlás segésvári áldozatának, a 17 éves Barabási Orsolyának az életben maradásáért. De ezúttal kíméletlen volt a sors, január 9-én délután fél négy órakor megállt a szíve, és lekapták a gépekről.

Az udvarhelyi Tamási Áron Gimnáziumban tanuló lányt eszméletlen állapotban ásták ki a tűzoltók a bentlakásnak használt épület beomlott romjai alól, de sikerült újraéleszteni. Súlyos

gerincsérülése miatt a marosvásárhelyi sürgősségi kórház intenzív terápiás osztályára szállították, ahol mélykómában tartották, azt remélve, hogy sikerül megmenteni az életét. De nem így történt. Ezúttal sem az orvosi szak tudás, sem az ima nem segített.

Ahogy korábban édesanyja, Barabási Zsuzsa elmondta, a tizedik osztályos, matematika-informatika szakon tanuló, erős, intelligens, életrevaló, kedves lány szerette az iskolát, a bentlakást, ahol nagyon jól egyezett lakótársaival. Egyikük jelezte a tűzoltóknak, hogy Orsolya még a romok

alatt maradt, de hiába élesztették újra, végül belehalt a súlyos sérülésekbe. Akárcsak a 17 éves farkaslaki fiatalember, aki már a helyszínen életét vesztette. Hiányuk pótolhatatlan őrít hagy a szülők, testvérek, családjuk, osztály- és iskolatársaik életében.

Emléjük legyen áldott, és könnyű számukra az anyaföld! Azt gondolom, hogy mindnyájunk nevében mondatom: osztozunk a két kiváló, pótolhatatlan fiatal családjának mély gyászában. (bodolai)

Megépítik a megye első bobbpályáját

Szovátán építik meg Maros megye első bobbpályáját. A beruházás még az idén megvalósulhat.

Amíg a szomszédos Hargita megyében már több bobbpálya is van (Maroshévízen, Borszéken, Gyimesközéplokon, a Gyilkos-tónál és Homoródfürdőn), addig megyénkben most tervezik az elsőt. Szováta lenne az úttörő ebben a tekintetben: a 2021-ben kezdeményezett létesítményt az idén meg szeretnék építeni.

A megvalósíthatósági tanulmány elkészült, a műszaki terven dolgoznak. Emellett azt is el kell érni, hogy a helyszínről kiszemelt, önkormányzati tulajdonban levő külterületet belterületé minősítsék, hogy építkezési és egyéb engedélyeket kaphassanak rá.

A beruházást önerőből szeretné megvalósítani Szováta

önkormányzata, sőt az idén már használatba is adnák – nyilatkozta *Fülöp László Zsolt* polgármester.

A tervezett költségvetés 600 ezer euró, de a pálya hossza nincs leszögezve, ugyanis az ár az alkalmazandó alakzatok, lejtők, kanyargók függvényében változhat, a rendelkezésre álló keretösszeg határáig. Sőt, a jövőben tovább bővíthető a pálya.

A beruházást a Kápolna-oldalnak nevezett határrész déli részén valósítják meg. Ezzel az építkezéssel Szováta nem szeretne senkivel versenybe szállni, arra sem törekszik, hogy a megyében ez legyen az első ilyen beruházás, csupán azt szeretné, hogy a megyébe és a fürdővárosba érkező turistáknak többletet, egy újabb szolgáltatást és szórakozási lehetőséget biztosítson – szögezte le a városvezető. (GRL)

Hargita megyében már több pálya is van, nálunk most tervezik az elsőt

Fotó: visithargita.com

RENDEZVÉNYEK

Rendkívüli újévi hangverseny

A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekarának rendkívüli újévi hangversenyére várják a klasszikus zene kedvelőit január 11-én, csütörtökön (ma) 19 órakor a Kultúrpalota nagytermébe. Műsoron Johann Strauss híres keringői, továbbá polkák és indulók. Vezényel Pablo Boggiano argentin karmester. Az Erdély Tv-vel közösen szervezett koncertet 12-én, pénteken 19 órakor megismétlik.

Az erdélyi református kollégiumok 400 éve

A Maros Megyei Múzeum Történelmi Osztálya, a Haáz Rezső Múzeum és az Erdélyi Református Múzeum új időszaki kiállítást mutat be a marosvásárhelyi várban található múzeumépületben. Az Oratio, studio et collectio. Az erdélyi református kollégiumok 400 éve című kiállítás megnyitójára január 29-én, hétfőn 17 órai kezdettel kerül sor a

Történelmi Osztály épületében a marosvásárhelyi várban. A 400 éves múltat áttekintő kiállítás a kollégiumok történetében bekövetkezett változásokat, folyamatokat igyekszik megragadni, különös hangsúlyt fektetve az erdélyi gyűjteményezésben betöltött szerepükre. A tárlat augusztus 31-ig látogatható. Kurátorok: Kovács Mária-Márta, Szász Hunor és Tamás Iringó.

Jótekonysági Nótakalácsa

A Gyergyómedencei Magyaróta Társulat és a marosvásárhelyi Női Akadémia jótekonysági Nótakalácsára hívja a nótakedvelőket vasárnap, január 14-én 18 órától a Kultúrpalotába. A belépés ingyenes, a szervezők kérése, hogy aki teheti, az járuljon hozzá a kevésbé szerencsés embertársaink megsegítéséhez, és kövesse az előadók nemes gesztusát, akik segítő céllal ajándékba hozzák ezt az előadást. Az adományokból befolyt összeget nehéz sorsú gyerekek felzárkóztató oktatására fordítják A város segít program keretében. Énekelnek: Koós Éva, Bota Paula Denisa, Sövék Benedek Tímea, Bajkó Kinga, Vass Annamária, Hajlák Attila-István.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Romániában két nacionalista párt is európai parlamenti képviselőhez juthat

Romániában a többi parlamenti párt által szélsőségesnek nevezett Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) és egy másik, újonnan alakult nacionalista párt, az SOS Romania is képviselőket juttatna az Európai Parlamentbe egy szerdán ismertett friss felmérés szerint, ha most tartanák az EP-választásokat.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) rendelkezése a The Center for International Research and Analyses (CIRA) által decemberben, ezer személy megkérdezésével készített felmérés adatait a Hotnews hírportál ismertette.

Ha Romániában most vasárnap tartanák az európai parlamenti választásokat, a közvélemény-kutatás szerint a Marcel Ciolacu kormányfő vezette Szociáldemokrata Párt (PSD) kapná a legtöbb voksot, a szavazatok 30 százalékát. Ko-

alíciós partnere, a Nicolae Ciucă által irányított PNL a voksok 20 százalékával szerezne brüsszeli képviselőt.

A PNL-t a George Simion által vezetett AUR követi a sorban két pont különbséggel, a bukaresti parlamenti képviselőhez 2020-ban jutott párt a szavazatok 18 százalékával jutna be az Európai Parlamentbe.

Az AUR támogatottsága annak ellenére ekkora, hogy a felmérés szerint a román parlamentben rendszeresen botrányt keltő Diana Șoșoacă szenátor új pártja, az SOS Romania is képviselőket küldhetne Brüsszelbe, mivel a voksok 6 százalékát szerezne meg.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) a voksok 5 százalékát kapná a felmérés szerint.

A hagyományos pártokkal szemben kritikus, szabadelvű Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) 14 százalékos

támogatottságot élvez. Több kisebb párt 2 százalék körüli támogatottsággal nem jutna be az EP-be.

A közvélemény-kutató a választók politikai irányultságára is rákérdezett. Az adatsor szerint több mint 40 százalékuk vallotta azt, hogy a politikai palettán jobbra, illetve középre helyezné magát (14 százalékuk jobbra, 29 százalékuk középre). A megkérdezettek 13 százaléka baloldalinak nevezte magát, 44 százalékuk pedig nem tudott vagy nem akart válaszolni erre a kérdésre.

A felmérésben részt vevők 53 százaléka biztosra ígerte részvételét az európai parlamenti választásokon.

Romániában 2024-ben négy választást – európai parlamenti, önkormányzati, parlamenti és elnökválasztást – rendeznek. Egyelőre csak az EP-választások időpontja ismert, azt Európa-szerte június 9-én tartják. (MTI)

Éhségstrájkot kezdett Mariusz Kaminski bebörtönzött lengyel ellenzéki képviselő

Éhségstrájkot kezdett a börtönben Mariusz Kaminski, a lengyel ellenzéki Jog és Igazságosság (PiS) párt képviselője, volt belügyminiszter – közölte szerdán Blazej Pobozy, a lengyel államfő tanácsadója.

Pobozy a varsói kormányfői hivatal előtt rendezett sajtótájékoztatón felolvasta Kaminski nyilatkozatát, amelyet a képviselő az elnöki palotában fogalmazott meg keddi este letartóztatása előtt. Az Adam Bodnar igazságügyi miniszternek címzett nyilatkozatban Kaminski „a politikai bosszú aktusának” nevezte azt, hogy az általa folytatott korrupcióellenes harc miatt elítélték, és – mint írta – jogellenesen megfosztották képviselői mandátumától.

„Ézért politikai fogolyként bebörtönzésem első napjától éhségstrájkot kezdek” – írta. Követelte, hogy bocsássák szabadon, valamint a korrupció elleni hivatal (CBA) többi elítélt munkatársát is, akiket Andrzej Duda államfő már 2015-ben kegyelemben részesített.

Mariusz Kaminskit és Maciej Wasik volt belügyminiszter-helyettest, a PiS képviselőjét keddi este tartóztatták le a

varsói elnöki palotában. A bebörtönzöttek „az első politikai foglyok 1989 óta” – jelentette ki szerdán Pobozy. Letartóztatásukat erőszakosnak nevezte, és rámutatott, hogy akkor került rá sor, miután az államfő távozott az elnöki palotából, hogy Szwiatlana Cihanouszkaja fehérorosz ellenzéki vezetővel és a fehérorosz ellenzék képviselőivel találkozzon.

A letartóztatás óta nem sikerült kapcsolatba lépni Kaminski-val – közölte Pobozy. Bejelentette: Kaminski és Wasik munkatársai létrehozzák a Politikai Foglyok Védelmi Bizottságát, céljuk a Kaminski-perben elítélt szabadon bocsátása, a bebörtönzöttek családjaiknak támogatása.

Maria Ejchart, az igazságügyi tárca államtitkár-helyettese szerdai sajtókonferenciáján az éhségstrájk kapcsán kijelentette: „minden fogoly jogosult arra, hogy ne egyen és ne igyon”. Újságírói kérdésre válaszolva megerősítette: minden bebörtönzöttet orvosi felügyelet alá helyeznek, mesterséges táplálásukról csak bíróság dönthet.

Ejchart szerint Kaminski és Wasik nem tekinthető politikai fogolynak. Ha-

sonló értelemben nyilatkozott szerdán a Lengyel Helsinki Bizottság, amelynek Ejchart 2003 óta munkatársa.

A bíróság decemberben másodfokon kétévi letöltendő szabadságvesztésre ítélte Kaminskit és Wasikot az általuk 2007-ben, a PiS első kormányának időszakában a korrupcióellenes harc keretében elkövetett túlkapás címén. Velük együtt szabadságvesztésre ítélték a CBA két másik munkatársát is. Andrzej Duda elnök 2015-ös kegyelmi döntése jogi vitát váltott ki, ellenzői szerint nem érvényes, mivel a 2015-ös elsőfokú ítélet még nem volt jogerős.

A decemberi ítélet nyomán Szymon Holownia alsóházi elnök megfosztotta Kaminskit és Wasikot képviselői mandátumuktól és ezzel mentelmi joguktól, amit múlt pénteken érvénytelennek nevezett a legfelsőbb bíróság rendkívüli ellenőrzések ügyeivel megbízott kamarája.

A pénteki döntést szerdán érvénytelennek minősítette a taláros testület másik, munkaügyi kamarája, kétségbe vonva az ellenőrzési kamara státuszát. Aleksander Stepkowski legfelsőbb bírósági szóvivő viszont később a pénteki döntést nevezte véglegesnek. (MTI)

Ország – világ

Spontán tiltakozásba kezdtek a fuvarozók

Több megyében és Bukarestben is spontán tiltakozásba kezdtek szerdán a fuvarozók; akciójukhoz több gazda is társult. A fuvarozók forgalomlassítással tiltakoznak, elsősorban a kötelező gépjármű-felölősségbiztosítás (RCA) drágulása és az adóemlékek miatt. A bukaresti körgyűrűn 5-10 kilométeres óránkénti sebességgel haladnak a kamionok, lassítva a forgalmat. Az ország több nagyvárosának körgyűrűjén szintén kígyózó sorokban akadályozzák a közlekedést az elégedetlen kamionosok. A Romániai Fuvarozók és Szállítók Szövetsége (COTAR) nem vesz részt a megmozdulásban. A nagyobb gazdaszervezetek képviselői azt nyilatkozták, nincs közük ahhoz a spontán tüntetéshez, amelyre online toborozták a résztvevőket a szervezők, de megerősítették, hogy tagjaik közül többen részt vesznek a megmozduláson. (Agerpres)

A kétmilliomodik fiók

Létrehozták szerdán a kétmilliomodik fiókot a Ghișeul.ro platformon – közölte a kutatásért, innovációért és digitalizálásért felelős minisztérium. A tárca tájékoztatása szerint 2023-ban csaknem félmillióval nőtt a román állam hivatalos online fizetési platformját használók száma, jelenleg kétmillió román állampolgár használja a Ghișeul.ro felületet. „A digitalizálás kulcsa a felhasználóbarát és hatékony informatikai platformokban rejlik. A Ghișeul.ro jó példa erre, mert mind a webes változat, mind a mobilalkalmazás felhasználóbarát” – idézte a közlemény Bogdan Ivan szakminisztert. Január 1. és 9. között 227.007 tranzakciót bonyolítottak le a platformon, amelyek értéke meghaladta a 83,6 millió lejt. A Ghișeul.ro felhasználói 10 százalékos kedvezményben részesülnek, ha 2024. március 31-ig befizetik a teljes évi adóikat – hangsúlyozták a közleményben. (Agerpres)

Büntetőeljárás Gálfi Árpád ellen

Hivatali visszaélés gyanújával büntetőeljárást indított a korrupcióellenes ügyészség (DNA) Gálfi Árpád székelyudvarhelyi polgármester ellen – értesült az Agerpres ügyészségi forrásokból. Ezek szerint az ügy a polgármesteri hivatal és egy ügyvédi iroda közötti szerződéssel áll kapcsolatban. Azt kifogásolják, hogy az önkormányzat egy ügyvédi iroda szolgáltatásait vette igénybe, miközben az intézmény saját jogi osztállyal rendelkezik. Az okozott kárt 30 ezer lejre becsülik. (Agerpres)

Ismét működnek a fekete-tengeri kikötők

Valamennyi fekete-tengeri kikötőben újraindultak szerdán a tengeri és folyami szállítási műveletek – közölte a rendőrség közlekedési információs központja (Infotrafic). A fekete-tengeri kikötőket kedden zárták le az erős szél miatt. (Agerpres)

Csökcent a három hónapos bankközi hitelkamatláb

A kedden jegyzett évi 6,20 százalékról 6,19 százalékra csökkent szerdán a lejalapú hitelek törlesztőrészletét befolyásoló három hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR) – közölte a Román Nemzeti Bank (BNR). A jelzáloghitelek esetében alkalmazott hat hónapos bankközi hitelkamatláb 6,24 százalékról 6,23 százalékra, a 12 hónapos ROBOR pedig 6,26 százalékról 6,25 százalékra csökkent. (Agerpres)

A békesség ára

(Folytatás az 1. oldalról)

33 év után is az utcanévek, szobrok és „egyéb ostobaságok” kerülnek a tanács elé, egoista és retrográd a javaslat, „Európa pedig nevet rajtunk”.

Alig győzte háritani az ilyen „okosságokat” Pápai László, Adrian Mureșan és Kelemen Márton, és elmagyarázni, hogy a fenti személyiségek megérdemlik, hogy Marosvásárhelyen utcát nevezzenek el/át róluk. Pápai László hangsúlyozta, hogy a városban jelenleg egyetlen utca sem viseli zsidó személyiségét, hogy Corvin Mátyást nem Mateinak hívták, és 33 év után ideje lenne kijavítani elírásokat, történelmi szempontból pedig helyükre tenni a dolgokat.

Egy biztos: kísért a múlt, és 33 év után szomorúan kell megállapítanunk, hogy önkormányzati képviselőink egy részénél az utcanévek és utcanévtáblák még mindig kiverik a biztosítékot, mindegy, hogy a Forradalom utcai belgyógyászat alapítójáról van szó vagy világhírű zeneszerző-karmesterről. Ellenvetéseiket mindennemű logikai érvelés híján fogalmazzák meg, alibi ürügyekkel takarózva, a hangnem pedig esetenként minősíthetetlen. És még csak a „szuper” választási évi elején vagyunk, könnyen elképzelhetjük, hogy mi lesz később...

Évtizedek múlva derülhet ki a teljes igazság az október 7-én nők ellen elkövetett bűntényekről

Csak évtizedek múlva derülhet ki a teljes igazság a Hamász iszlamista terrorszervezet október 7-i támadásának nők ellen elkövetett bűntényeiről – állította egy társadalomkutató a Háárec című izraeli újságban szerdán.

Szari Aharoni, a Ben Gurion Egyetem vezető társadalomtudósa szerint még nem jött el az ideje a számvetésnek az október 7-i „fekete szombaton” történt szexuális bűnökkel kapcsolatban, sőt, várhatóan csak hosszú-hosszú évtizedek múlva lehet majd megismerni a teljes igazságot ebben a kérdésben.

Elmondása szerint jelenleg dokumentálni kell a történeteket, világosan elkülönítve egymástól a megbízható bizonyítékokat és a hamis pletykákat. Egyelőre hagyni kell, hogy az archívum mélyére süllyedjen az így megszerzett információ, a szörnyűségeket átélő nők érdekében, és talán az igazság kedvéért is.

Aharoni vezette az elmúlt hónapokban a terrortámadásban elkövetett szexuális bűncselekményeket dokumentáló csoportot. Szerinte végül majd napvilágra kerül minden, a támadáskor elkövetett szexuális bűncselekmények terjedelméről és súlyosságáról szóló adat, de ez valószínűleg csak évtizedek múlva fog megtörténni, és addig részinformációkkal kell beérni.

„Számos, az archívumba eljutó anyag a törvények szerint titoktartási kötelezettség alá esik, és még legalább harminc évig, de valószínűleg tovább is zárolva lesz, mert érzékeny személyes információt tartalmaz, és akár további 75 évre is titkosítható” – mondta Aharoni. „Ráadásul a tapasztalatok szerint a szexuális erőszak túlélői közül sokan úgy döntenek, hogy csak idős korukban, életük vége felé mondják el történetüket nyilvánosan vagy családtagjaiknak” – magyarázta. „Az áldozatok és a családok magánéletének védelméről van szó a nyilvánossággal szemben. Aggodalomra adhat okot, ha politikai szükségletekből kezelik a kérdést, alaposan meg kell

fontolni, hogy ez valóban helyénvaló-e. De még mindig, jelenleg is vannak elrabolt emberek a Hamász fogságában, és a figyelem felkeltése életet menthet. Ez is egy súlyos szempont” – tette hozzá.

Aharoni október 7-e után dokumentációs csoportot kezdett vezetni, együttműködésben a már korábban megalakult, a Hamász nők és gyermekek elleni bűncselekményeivel foglalkozó civil bizottsággal. A dokumentáló közösség jelenleg hét, a nemi kérdések, a közel-keleti politikai tudomány és az emberi jogok területén szakértő nőből áll. „Az október 7-i támadásban az a különleges, hogy digitális korban játszódik, látszólag mindent filmre vettek, és sok-sok forrásból rengeteg anyag van – biztonsági kamerákból, a Hamász tagjainak, az IDF harcosainak és a rendőröknek a testkameráiból” – fejtette ki a társadalomkutató.

A bőséges dokumentáció mellett azonban ma már létezik olyan mesterséges intelligencia is, amely lehetővé teszi az anyagok hamisítását, valamint vizuális adatbázisok, amelyekkel a világ más részeiről származó anyagok beültethetők az izraeli-palesztin kontextusba.

„Szintén nehéz feladat a tanúvallomások gyűjtése az áldozatoktól, akár a trauma, akár a szégyen miatt, akár mert sokukat meggyilkolták, ahogy az a jelek szerint október 7-én történt” – közölte.

Aharoni szerint az áldozatok érdekében jobb, ha most abba hagyják a masszív foglalkozást a velük történetekkel, mert a nyilvánosság részvétele ezekben a kérdésekben sokkal nagyobb kárt okozhat, mint amekkora hasznot hoz.

Elmondása szerint ez a feminista, az áldozatokat és érdekeiket a középpontba helyező megközelítés hosszú távú perspektívából közelíti meg a dokumentálás és archiválás szükségességét, s megőrzi az anyagokat az elkövetkező évtizedekre a magánélet sérelmének csökkentése érdekében. (MTI)

Bővítik a reptéri utasterminált

(Folytatás az 1. oldalról)
 másik komponense is, a tűzoltóállomás megépítése, ami 99 százalékban – határidő előtt – készült el. Az elszámolás is megtörtént. Csak egy jelentéktelen rész maradt el az idei évre, de a határidő február vége. Reményeink szerint január folyamán a tűzoltóállomást is üzembe helyezzük. Ez egy multifunkcionális, kétszintes integrált tűzoltóállomás, ami esetleges tüzesetkor integráltan tűzoltást és mentést tesz lehetővé. Az állomás három tűzoltóautónak a garázsa, de egy gyors beavatkozást elősegítő mentőautó is tartozik hozzá. Az emeleten pedig egy krízisközpont és a tűzoltók erőnlétét biztosító erőterem, pihenésre alkalmas helyiség, pszichológiai kabinet és képzésekre használható terem is tartozik hozzá.

101 millió lebbe kerül az új terminál

– A harmadik projekt a terminál bővítésére vonatkozik, ezt az új terminált várják a legjobban az utasok.

– A harmadik projekt a legértékesebb és a legfontosabb az utazókörzség számára, bővítjük a terminált és a repülőgép-parkolót. Ebben az esetben ténylegesen jelentősnek mondható késések vannak,

olyan értelemben, hogy a tervet nagyon későn, a szerződéses határidőt öt hónappal túllépve sikerült elkészíteni. De azért a munkálatokkal itt is haladtak, s mintegy 30 százalékát sikerült elvégezni a múlt év végéig.

– Mikor jár le a határidő?

– A szerződés értelmében 2024 júniusa a határidő, a kivitelezőnek még egy fél év áll rendelkezésére, hogy az építkezést befejezze. Arról biztosítottak minket, hogy határidőre, sőt határidő előtt befejezik a munkálatokat. Mivel a kivitelező a Strabag, s mivel tudjuk róla, hogy komoly a hozzáállása, a Maroskece–Aranyosgyéres autópályaszakaszt is határidő előtt sikerült befejeznie, bizakodóak vagyunk, figyelembe véve a kivitelező tapasztalatát, lehetőségeit és mozgósítási kapacitását, illetve gépparkját és személyzeti erőforrását. Nemcsak a marosvásárhelyi, hanem a jászvásári terminált is a Strabag cég építi.

– Tehát nyár közepétől használható lesz a terminál?

– Tudni kell, hogy idénre európai uniós forrást már nem lehet elkülöníteni, de a Maros Megyei Tanácsal és a Romániai Repülőterek Országos Szövetségével közösen azon dolgozunk, hogy a kormány a központi költségvetésből különösen el forrásokat az európai uniós pá-

lyázatok befejezésére. A minisztériummal sikerült meghosszabbítani a támogatási szerződés érvényességét erre az évre is, a törvényes keret megvan, versenyhivatali szempontból, illetve az állami támogatás felhasználása szempontjából megvan a jogi keret, csak az hiányzik, hogy a költségvetési forrásokat elkülönítsék. Nemcsak a marosvásárhelyi repülőtér van ebben a helyzetben, hanem minden romániai repülőtér,

hiszen mindenütt folytatják az elkezdett munkálatokat, s ezeket mindenütt be kell fejezni. A terminálbővítésre vonatkozó beruházás értéke 101 millió lej.

A jelenleginél háromszor nagyobb lesz a terminál

– Bővítés után hogyan fog kinézni a terminál?

– Az európai uniós pályázat elvárása az volt, hogy új terminál építésével a szolgáltatások minősége jelentősen javuljon. Ez elsősorban a rendelkezésre álló felületek nagysága tekintetében fontos. Az új terminál háromszor akkora lesz, mint amit le fogunk bontani. Mivel március 31-től légi közlekedés szempontjából Románia csatlakozik a schengeni övezethez, az új termi-

nálba költöztetjük a „belföldi” járatokat, mert gyakorlatilag belföldivé válnak mindazon járatok, amelyek a schengeni övezet országaiba közlekednek Marosvásárhelyről. A mai elvárásoknak megfelelő, a Nyugat-Európában lévő reptéri infrastruktúra fog az utasok rendelkezésére állni, ugyanolyan szolgáltatási színvonalal. Kétszintes épületről van szó, összesen 10 ezer négyzetméterről. A földszinti részre érkeznek az utasok, külön bejárat lesz a légiszemélyzetnek, a pilótáknak és a légi kisézőknek, valamint a kisegítő személyzetnek, és külön a munkatársaknak. Az emeleti részről lesz az indulás, ugyanúgy, mint a nyugat-európai repülőtereken – tájékoztatót Peti András, a marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér igazgatója.

Az új utasterminál látványtervei

A jegyzetírás lehetőségei (Műhelytitkok)

A legelső feladat – nem kis kihívás (challenge) a téma fellelése (nem hidegléle!). Melegen ajánlott. A régi (talán ma is akad ilyen oktatási intézmény) újságírói arany szabály, mottó, jó tanács az volt, hogy a téma az utcán hever, csupán le kell hajolni érte. Na igen, a jó újságírónak, a találatkényű újdondásznak akár meg sem kell hajlítani a derekát. Elég, ha egy méretezsebb porszem rászáll zakójának hajtókájára, máris ír egy fulmináns cikket (jegyzetet) a városi közisztaság főlháborító állapotairól, elítélve a szemétfuvarozókat, azok megbízóit és a közállapotok felelős tényezőit, akik nem törődnek embertársaik velük születtett tisztaságérzetével, mániájával, sem a kisdédek egészséges felnövekedésével. A témát fel lehet fújni kozmikus méretekre, vagy egyszerűen lesepenni a porszemre a hajtókáról.

Na de mi van akkor, ha az ember – esetünkben az újságcsináló, cikkszaporító, olvasóknak kedveskedő betűszatócs – nem járkal föl és alá az utcán? Ritkán jár ki. Ott-honul fájta. Marad számára a

hátsó udvarok diszkrét magánya, a kertek és kerítések látványa, a szomszédok mindennapos hajszája vagy az utca átnézete ablakainak sokaságából.

Ezek alapján is alkothat véleményyt arról, hogy nem iskolai napokon, szün- és vakációs évszakokban az utca forgalma csökkent, az udvarok viszont megtelnek labdázó gyerekekkel, kopasz felnőttekkel és nagyszülőkkel, akik folyton utasításokat adnak olyan kiskorú egyéneknek, akik ezekre a jó tanácsokra az istenért sem hallgatnak, sőt berúgják a szomszéd ablakát labdával, leköpik a kutyát, lerúgják a papucsat a lábukról, fessz mobiloznak, és mezítláb szaladgálnak a porban és homokban, pancsolnak a medencében – már ahol van –, óvatlanul kibicikliznek, kigöriznek az utcára, frászt hozva jószágos felmenőikre és a gépkocsik vezetőire.

Látja, hogy nincs hó télen, ezért elmarasztalja az ország vezetését, hogy megint nem kötött előnyös üzletet a Sarkokkal kiadós havazásra. Így soha nem lehet ott

országunk a Garmisch-Partenkirchenben rendezett óriás-műlesikló világbajnokságokon. A fociról nem is szólván.

Vagy azt tapasztalja, hogy kora reggel a nyugdíjasok seregei vígan evickélnek, cibikélnak, kacsáznak,

Csütörtöki kimenő
 – Sebestyén Mihály rovata –

topognak, botjukkal kopogatják a makadámot, midőn a boltba sietnek csigasuhanással, és rövidesen megrakva térnek haza, roskadozó nejlonszatyóval, fonott kosárral, cekkerrel (a háló teljesen divatjától multa), pakkal, melyekben ásványvízpalack és gyógyszer, sonka és legolcsóbb párizsi, pityóka és hagymafejek, feketeteretek, mert arról már a régiiek is tudták, hogy fölöttébb meglágyítja a hasat, akárcsak az aszalt szilva (románul: silva asaltului). Ajkukon dallal, táncsal, köszöntéssel.

Vannak még kutyasétáltatók és kutyák által vonszolt áldozatok, macskakeresők, drónröptetők, ko-

cogók, rollerezők és egészségügyi sétát mimelő állampolgárok, információszegény egyedek, akik azért mennek a közeli kiülő korcsomába, mert semmit sem tudnak arról, hogy mi történt a tegnapi Paszomány utcában, és ugyan miért nem tért még haza az öreg Kimberlyné afrikai vadász körútjáról. A háború és politika nem érdekli, az úri huncutság, miként arról a pórnép számtalanszor meggyőződhetett a történelem és földrajz, valamint a barlangrajzok során.

Ha már a téma megvan, akkor ezt szépen kendőbe bugyoláljuk, hazahozzuk, megtisztogatjuk a járulékos elemektől, durvaságoktól és útszéli megjegyzésektől, papírra vetjük, és a jelzőkészletünk többet is megpróbálunk beleszűrni a szövegbe. Figyelemmel vagyunk a terjedelemre, hogy a szöveg átlósan is érthető legyen, ne csak lineárisan. Legyen benne néhány külföldi kifejezés és valami latinra emlékeztető aforizma, mert ezzel a jegyzet írója utal arra, hogy átlagműveltségét még a közép- és felső iskolai előtt odahaza és az oviban megszerezte, az említett oktatási intézményekben csupán tökéletesítette, azaz csak rátöltött, mint tavalyi meggyágyra a tiszta szeszt.

A jegyzetet gondosan átolvaszuk, ám óhatatlanul maradnak benne szarvas és egyéb erdei vadlibák, ezeket – bízva mások érzékében és helyesírni tudásában – a korrektorra bizzuk delejesd jóhiszeműséggel.

Midőn még volt cenzúra, az ember úgy irt jegyzetet, ha egyáltalán írni mert, hogy közben a cenzor fejével gondolkozott, de ugyanakkor másik feje is nőtt, amelyben viszont azok a trükkök, kicsiny csúsztatások, homályos utalások és a cenzorok vakságára építő kijelentések fogantak meg és csorogtak le tollára, írógépére (laptop a jövő homályában messze nyugaton szunnyadt), amelyek az írásművet azok számára is olvashatóvá tették, akik különben minden jegyzetre legyintettek és egyetlen pillantással felmérték, mit ér az írás és mit írja.

Szóval, ha készen vagyunk, akkor elküldhetjük e-mailben, whatsappon, messengerben vagy postán a szerkesztőnek, várva a visszajelzést. Tapasztalt jegyzetírók már a telefon csengéséből, zörrenéséből, felvillanásából tudják, ha remekművet alkottak (mint rendszeren), vagy szürkét és félretaposottat, amit a lap úgy is megjelentet. Jobb híján.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (27.) Öt év a Fekete kolostorban

Kiss Zsuzsánna

„Mindenütt kő, vas, lánc, nyers kiabálás, sötétség és emélyítő bűz. Itt a fogolytársak legnagyobb része is olyan, mintha a közös győtrelem fokozása összeesküdött volna porkolábjaikkal. Figyelmetlenek, durvák, állandóan kiabálnak és veszekednek, s még a kedveskedéseikben, a tréfáikban is van valami fárasztó, leverő. Sohasem hittem volna, hogy ilyen világ is létezhetik. Az érzésem az volt, hogy valahová föld alá süllyesztettek, ahol a kint, a nyersséget, az állatiasságot visszhangzó sziklafalak között, borzalmas vasúllőkön kalapálják ki, mint Vulcanus fegyvereit.” (*Fekete kolostor*, 16. fejezet)

Kuncz Aladár megdöbbentő háborús regénye

Így szól a békítést és kiengesztelést célzó irodalmi diplomata, Kuncz Aladár (Arad, 1886. dec. 31. – Budapest, 1931. jún. 24.) az ő felejthetetlen, emberségében mindannyiunkat megdöbbentő és próbára tevő, kikerülhetetlen és sodró erejű könyvében, a *Fekete kolostor*-ban. A majdani Helikon-teremtő író, szerkesztő, kritikus és műfordító csak huszonnyolc éves, amikor az első világháború kitörésének hírére Franciaországban (ahol az ifjú irodalmár éppen álomittasan szívna magába az imádott francia kultúrát) sok társával együtt mint ellenséges ország polgárát („boche-t”) internálják. Büntető fogolytáborban töltöt őt hosszú évet. Később, halálos ágyán megéri, hogy nyomtatás alatt lévő remekművét Babits Mihály és Kosztolányi Dezső a legelismertőben méltassa. Az első világháborús francia fogolytábor lírai dokumentumregénye tárgyilagossága és értékőrzése jogán egyedülálló az összes háborús regény között. A párizsi garázsdepóból a périgueux-i karanténba, onnan Noirmoutier várbörtönébe, végül Ile d'Yeu kazamatájába zárt foglyok Kuncz Aladár tollán az összes háborútól szorongatott megrendült nemzet, sőt a „nagybeteg” emberiség történeti, társadalmi és erkölcsi keresztmetszetét képviselik. A *Fekete kolostor* fő erényei közé tartozik az a visszafogott, józan és világos hangnem, amelyen az író a legkegyetlenebb és a legszívfacsaróbb eseményeket is egyformán csendes, tagoltan és részrehajlás nélkül beszéli el – mint az orvos, aki akkor segíthet a legjobban, ha minél magasabb koncentrációjú tudással és konok, rendíthetetlen belátással fegyelmezi forrongó részvétét betegei iránt... Kuncz Aladár gyógyító író, és az orvosi párhuzam alapján is világos, hogy „az író tollát nem az ihlet, hanem az elbeszélő kötelelességűdás vezeti” (Láng Gusztáv: *Élet és utópiá. A Kuncz-életmű kérdéseit*, 1998, 73).

A „doktor bácsi” diagnózisai

A fogolytábor első orvosa másodnaponként megjelenik a várbörtönben. Fecsegő falusi orvos bácsi, rövidlátó, nagyothalló, és diagnosztizálás helyett kizárólagosan politizál... A szerző kivizsgálása meglepően – a visszatekintés szemszögéből humorosan zárul:

„Megmondtam, hogy betegségemnek milyen tünetei vannak. Lefektetett a kietlen szobában egyedülálló vaságyra, s elkezdte nyomkodni a hasamat. Miközben ezt a műveletet végezte, folyton ezt mondogatta: – Tudja? Bent vannak az oroszok. Az oroszok vannak bent!... Ha nincsenek éles fájdalmaim, igazán kedvem lett volna felnevetni és megjegyezni, hogy nem csoda, ha fáj a hasam, mikor az oroszok vannak benne. Az öregúr megszűnt gyömszőlni, kiegyenesedett, s mint végítéletet, tragikus komolysággal mondta a következőket: – Ha nem tudná, uram, megmondhatom: Budapest esett. Az oroszok bevonultak az önök fővárosába. Ezzel a diagnózissal távoztam.” (Az első temetés, 5. fejezet)

A doktor bácsi a következő, szívbeteg foglyot is mint makkegészséges embert ereszti ki a vizsgálatról; de Jungblut fogolytárs, amint kilép az ajtón, összeesik, és azonnal meghal. Az internálótábor foglárait és adminisztrátorait nem hatja meg, ha lázadnak, ha az örület határán járnak vagy ha éhségsztrájkot folytatnak foglyaik. A foglyokat ember számba vevő jólelkű őrt (aki közös fényképhez a rabok mellé áll) pedig azonnal kivezénylik a frontra, hogy ott egyetlen lövés leadása nélkül essék el... A foglyok egészségét nem csupán a szörnyű körülmények: a penészes falak, a bűz, a megalázó tengő-lengő vegetálás, a higiénia teljes hiánya, az összezárt-ság, az éhezés vagy a patkányoktól hemzsegő környezet kezd ki, hanem a szépség, harmónia és együttérzés hiánya, a reménytelenség, az otthoni hírzárlat, illetve a rossz hírek érkezése. A szerző beszámol arról, hogy amikor apja halálhíre után hirtelen legyengül, lázas torokgyulladásra hashajtót rendelnek; ezt a kórt aztán „a nagy orvos, a nap” mulasztja el (Utolsó hónapok Noir Moutier-ban, 15. fejezet).

A közösség, az együttérzés sem véd az egyéni sorscsapásoktól

A foglyok között lassan kialakul egy mindenféle alkati, nemzeti, műveltségi, egzisztenciális és társadalmi különbséget felülíró együttérzés, egy olyanfajta együttérzés, amelyen az erdő fái között léteznek:

„Sápadt, elárvult arcukról különös, megindító vigasztalás hullámzik felém, mint füllel fel sem fogható vigasztaló suttagás. Érzem, hogy nővök, mellem tágul, a vér visszapezsdül belém... Valaki a szomszédomban hangosan felsír, s a mi arcunkon is megkönnyítő könnyek peregnek végig” (Az Ile d'Yeu-i citadella, 16. fejezet).

A természet „betörése” a kazamatákba, a Vöröskereszt adományai, a könyvek, a gyéren érkező otthoni csomagok, az emberi jószág és szeretet ritka felszíkázásai közösséggé gyúrnak a sokféle foglyot, ugyanakkor még e különleges erejű közösség sem védi meg tagjait az egyéni sorscsapásoktól. A börtönön belül mindig történik valami, amitől újra és újra felborul a „rend”. A vallásos elmélkedésekbe menekül, szelíd Tutsek második gyermeke halálhírétől megőrül. Az idegenlégióból idekerült többszörös büntetett gyilkost pedig csak az epilepsziás rohamok tanítják meg egyféle megbékélésre. A börtönlet feloldásának kísérlete sokféle testi, szellemi és jellembéli kihívást nyújt:

Kuncz Aladár

Forrás: cultura.hu

„Az életnek egészen mély, szinte pokoli rétegeiben sínylődtünk, amelyhez fájdalmasan esett volna a szép felületet tükröző művészi álmokat társítani. Több nyugodtsággal tudtunk tudományos könyveket olvasni s különösen filozófusokat. A kanti rendszer hideg építménye szinte orvosságként ment képzeletünknek, mert ezen az életnek csak igazán halvány reflexei éltek. [...] Nyelvünk, beszélőmodorunk lassanként egészen elvonult lett. Néha hónapokon át nem ejtettük ki szájunkon az élet gyakorlati szavait, és elszoktunk a művészi kifejezések által nyújtott, szinte fizikai számba menő titokzatos gyönyörűségekől is. Egész nap homályban tartózkodtunk. Mintha óriási agyvelő tekeresei közé költözöttünk volna be, ahonnan mindennek csak szürke, gondolati vázát láttuk. Fogalmi világunkat sétáinkon kivittük az udvarra, a rempart-ra is. Ami körülöttünk volt, egyáltalában nem láttuk” (A „fekete barát”, 17. fejezet).

A fekete barát

A szigetbörtön sokféle belső börtönének rácsait egy szép, szabadban tölthetett nap eseménye feszíti szét: amikor a foglyok együtt asszisztálnak egy tehén ellésénél és egy kis-

borjú születésénél. A kisborjú mellett az életre és szabadságra vágyó rabok lelkében a végtelen szenvedésből valami különleges érték születik meg, egy új, sohasem ismert lény, a „fekete barát”:

„A fekete barát már hónapok óta, talán évek óta velünk, bennünk van. Olyan, mintha mi volnánk, de mégis több, sokkal több. Számára nincs fogság, elnyomottság, mert mindent szabadon megcsinálhat. Ha egyesek közülünk betegek, ő mindig egészséges. Ha egyesek gonoszok, ő mindig jó. Ha egyesek meghalnak, ő mindig él... Fekete barát? Oly mindegy, hogy hívják! De van, él, lélegzik, alkot, cselekszik. Nem beszéltünk össze, hogy megteremtjük, nem álltunk össze, hogy egységét kialakítsuk. Jelszavakkal, rábeszéléssel, meggyőzéssel ilyen teremtményt nem lehet világra hozni. A sok szenvedés és a szívek kéréget elváslalta, s egyszerre a sok szív összeforrott, hogy együtt és egyben dobogjon. Megszületett az új lény. A világra jött, mint ahogy ma a borjú kibomlott anyja méhéből. Talán azért sírtunk, nyögtünk, tépelődtünk és győtrődtünk, hogy fájdalmunk méhé megszülje őt, a száz- és ezerkarú, a száz- és ezerlelkű s mégis egy-embert... A fekete barát, a fekete barát! Már nem is sejtelem, nem is öntudat, hanem vidám, boldog ütem. A ránk boruló sötétségben világít, mint földöntúli fény, és harsog, mint égi kürt... A citadella sötét épülete szétválik, mint a kőd, és kifényesedik a fekete kaputorok, amikor rajta belépünk.” (17. fejezet)

Kuncz Aladár egész művészetének, transzilvánista szemléletének és gyakorlatának a titka valahol a fogolylet mély poklában alakult ki. Ahogyan az író vall erről, az alkotóművészt a valóság ihleti meg, és az igaz alkotás mindig anyai, életre szülő folyamat egyben:

„A művész mindig áldott állapotban van [...] Amikor világra hozza gyermekét, a mű már készen van benne, s világra hozását az alkotásnak külső lefolyása csak könnyítheti vagy nehezítheti, de lényegében nem befolyásolja. [A rejtett nőiség] a természettel összejátszva börtönök kőfalain is be tud lopózkodni, rongyokból bársonyt, bűzből illatot, árnyékvilágból ragyogó élettéljességet alakít, s mindeneiken áttörve örökre csak álmokra csábít, meghódít és kishitű férfimoralunkon győzelmet arat.” (17. fejezet)

A spanyolnátha – jóindulatú orvosok

A háború vége körül a szigetbörtön lakói is megfertőzi a spanyolnátha. A járvány pusztító erővel tarol a cellákban, minden rend felbomlik, nincs étkeztetés, nincs csapatos kivonulás, nincs felügyelet sem, mivel az örök is sínylődnék. Szinte mindenki lázas, több cella „kivívja” a halottaskamra funkciót. Az író megragadja azt a pillanatot, amikor a beteg már-már nem érzékeli saját személyisége korlátait, és a bajtárs halálhírét úgy fogadja lázas elmével, mintha ő maga volna a halott (Egyszerű örömök, 19. fejezet). A háború végén a szigetbörtönbe végre egy jóindulatú orvosbizottság érkezik, de ekkor a rabok életereje már csak alig pislákol, és éppen ezután kezd tombolni a spanyoljárvány (Fenyegető örvények, 20. fejezet). Drámai haláltáncablókat láthatunk megelevenedni a regény lapjain. Kuncz elárulja, hogy a börtönben a dühöngő spanyoljárvány ellen két igazán enyhe hatású orvosságot alkalmaztak:

„A torkot és a mellet jódval beecsetelték, és égő vattával levegőt-

nített poharakat raktak a mellre és hátra, hogy a vérkeringést a megtámadott helyeken felfrissítsék. Az ápolóknál volt hőmérő is. A súlyosabb betegeknek mindennap megmérték a lázát. Hozzánk Kaiser és Crombeck minden delután bejött. Egyszer Kohler is látott volt. A betegek arcába cigarettafüstöt fújt, úgy látszik, a dohánnyal védekezett a ragálytól. Így kaptunk néha híreket a többiekéről. Karácsony másodnapján meghalt Zaruba, a gondos, szelíd könyvelő, aki mindig könyökvidővel dolgozott az 54-esben. Ő volt az első halott. Utána Neuhaus következett. A hidegvizes kúra, a folytonos futás az udvaron semmit sem használt. A halál az első között támadta meg őt, aki már fogsága kezdetétől fogva úgy vigyázott egészségére... Az 51-est átalakították halottaskamrává...” (Haláltánc Ile d'Yeu-n, 23. fejezet)

Még egy orvos jelenik meg a szigetbörtönben, de ő sem hoz gyógyulást a járványban legyengültek számára, inkább csak felméri a foglyok állapotát:

„Délelőtt jött. Kohler és két ápoló kitért előtte az ajtót. Piroszposzgas arcú, gondosan fésült öregedő úr volt. Egyenruhája vadonatúj. Annyi életkedvet, illatot és ragyogást hozott magával, hogy alakját tekintetünk nem győzte felszívni. A 36-os állandó félhomályában valósággal világított, mint a nap. Megállt a szoba közepén, és megparancsolta, hogy sorjában nyújtsuk ki nyelvünket. – Oui, c'est la grippe... c'est la grippe... – ismételte fejbőlintással mindegyiknél. Dudáshoz külön odament, s fülét háthához illesztette. Pillanatig hallgatta, majd kiegyenesedett és biztató nevetéssel jegyezte meg: – Ennek erős a tüdeje, mint a rák pancélja. Már ki akart menni, mikor Kohler útján kértük, hogy Jankovitsot is nézze meg. Az ő háthához is odanyomta fülét. De vele már nem volt megelégedve. Kezével legyintett, és csak annyit mondott: – Tant pist!” (23. fejezet)

A szerző ismét a halál torkába kerül

Már szinte nem is küzd az életért: „Azt hittem, hogy már évek óta fekszem a kriptában. Mellemen összekulcsolt kezem olyan súlyos volt, mint koporsó fedele. Elszállt belőlem minden reménykedés, képzeletem a jövőmre színeket rakni már nem tudott. [...] A zöldesszürke, nyirkos kőboltzat inogni, lengeni kezdett, s az egerek, amelyek a falon egyik lyuktól a másikig surrantak, olyanok voltak, mint szürke kis pamutgombolyagok, amelyeket nagy csontos sárga kéz húzogató fel. Eltűnt a dolgok súlya és mozdulatlansága. Nem volt rossz érzés így zuhanni.” (23. fejezet)

A francia fogság után ez a klaszszikus polgári értékrend szerint, a kolozsvári piarista gimnázium szellemében nevelkedett fiatal ember, aki édesanyját korán elvesztette, aki édesapja nyolc testvérével együtt mégis iskolázott, kapott még tizennégy esztendő. A magyarul-görög szakos tanár, a Nyugat munkatársa 1923-ban költözött haza Budapestre, hogy a kisebbségi létbe jutott Erdélyi irodalmi életének egyik fő megszervezője legyen. Aldozatos szervezőmunkája közben alkotta meg a *Fekete kolostort*, a magyar *Feljegyzéseket a halottak házából* (Dosztojevskij műve 1860 és 1862 között készült). Kuncz Aladár könyve ma aktuálisabb, mint valaha, mert mindannyiunkról szól, bárkiről, aki „valamely örjögő kollektivitás áldozata” lehet.

Megérintettem az Antarktiszt (2.) Patagónia vizein

Veress Zsombor

A Csendes-óceán partján fekvő városba, Valparaisóba a sűrűn járó buszok egyikével jutok el, átszelve a szőlőskövektől zöldellő Parti-hegységet. Korán indulok, még az egész napom hátravan, igyekszem kihasználni az időt, felfedezem a várost.

A hangulatos kikötőváros

Ha Santiago grandiózus, akkor Valparaisó festői, különleges. Meredek utcái, az épületek graffitikkal díszített, színes falai, kellemes, mediterrán éghajlata valami olyan különleges bájt és hangulatot kölcsönöz az ország legnagyobb ki-

Valparaiso

Színes, meredek lépcsősor Valparaisóban

kötő- és kereskedővárosának, amit sehol máshol nem tapasztaltam korábban. Macskaköves síkatorok labirintusában bolyongok napestig, s közben mindig valami érdekesre találok, egyebek mellett egy indián piacra, ahol az őslakók tradicionális gyógyíreit tanulmányozhatom. Ez a város számomra azonban nem csupán utazásom egyik állomása, hanem fő úti célom kiindulópontja. Itt ülök fel az MS Framra, arra az expedíciós hajóra, amellyel megkezdődik az út legizgalmasabb szakasza, elindulok a chilei partok mentén délre, az áhított Antarktiszra.

rencse, hogy ordításomat csak én hallom, legalább nem zavarok mászt. A győtrelem kinszenvedéssé fokozódik az elkövetkező két nap, ajjaj, mi lesz velem három hétig, ha így kezdem?! Szerencsére kétnapnyi és 1000 kilométernyi hajózás után érkezik a megváltás, a nyílt tengerről bekanyarodunk a Chiloé-szigetcsoporthoz csendesebb vizeire.

Castro cölöpökre épített házai

Ekkor már merek és tudok is tükörbe nézni, nevetek saját nyomorúságomon, gyorsan pontra teszem magam, meggyógyulok. Boldog va-

Castro cölöpökre épített házai

A tengeribetegség kínjai között

S ha addig csak csellengtem, attól kezdve igazi tengerjáró Szindbádnak érezhetem magam. De hősködésem nem sokáig tart, mert amint a hajó kifut a védett öbölből a nyílt tengerre, bebizonyosodik az, amitől már otthon is tartottam: a Csendes nem is csendes, ellenkezőleg, nagyon is viharos. A hajót egész éjjel méretes hullámok dobálják, a büszke és elszánt világjáróból sápadt, ágyban fekvő tengeribeteg lesz. Ide-oda gurulok az ágyban, már izomlázam van a sok kapasz-

Az English Narrows-tengerszoros

Indián árusok

gyok, hogy ismét szárazföldre léphetek, még hozzá Chilének egy különleges helyén, meglátogatjuk Chiloé tartomány székhelyét, Castrot. Gumicsónakkal szállunk partra, mert a kikötő túlságosan kicsi egy ekkora hajónak. Castro és környéke leginkább az UNESCO-világörökség részét képező fatemplomairól nevezetes, ugyanakkor vízparti, cölöpökre épített színes házai egyedi városképet kölcsönöznek neki. Itt már a bőrünkön érezhetjük Patagónia metsző szeleit, ami az elkövetkező napok, hetek hűvös éghajlatára készít fel lelkileg.

gyok, hogy ismét szárazföldre léphetek, még hozzá Chilének egy különleges helyén, meglátogatjuk Chiloé tartomány székhelyét, Castrot. Gumicsónakkal szállunk partra, mert a kikötő túlságosan kicsi egy ekkora hajónak. Castro és környéke leginkább az UNESCO-világörökség részét képező fatemplomairól nevezetes, ugyanakkor vízparti, cölöpökre épített színes házai egyedi városképet kölcsönöznek neki. Itt már a bőrünkön érezhetjük Patagónia metsző szeleit, ami az elkövetkező napok, hetek hűvös éghajlatára készít fel lelkileg.

Fjord- és csatornalabirintuson át

A továbbiakban a chilei partok csak a legnagyobb hozzáértéssel és navigációs eszközökkel kiismerhető szigetvilágában hajóznunk délre. Látványosan vad szorosokon evickélünk keresztül. Ha felmegyek a fedélzetre, azt sem tudom, hogy a hajó melyik oldalára szaladjak hamarabb. Ha keletre tekintek, akkor a havas Andok fenséges bércei, hófödte vulkánjai integetnek jég hidegen felém, ha átmegyek a jobb oldalra, akkor vérnarancs naplementével merülhetnek a Csendes-óceán mélyére. Még szerencse,

A Fram expedíciós hajó

Fotók: Veress Zsombor

hogy a dermesztő hideg állandó mozgásra kényszerít, ezért felváltva minden tüneményből kapok egy leheletnyit. Chile jégkorszak által csipkézett partjainak olyan fantasztikus fjord- és csatornalabirintusában merülünk el, amely méltán nevezhető a világ egyik legszebb, legvadabb és legérintetlenebb térségének. Ahogy egyre délebbre jutunk, úgy válik egyre lakatlanabbá, világvégi hangulatúbbá a táj. Emberi tevékenységnek már csak nyomait látni, például olykor egy-egy lazacfarmot. At kell evickélnünk az English Narrows nevezetű szoroson. Mindenki a fedélzetre siet, hogy átélhesse a látványos átkelést, a hajó olykor méterekre siklik el a sziklák mel-

miak. Ez a világ egyik legcsapadékosabb helye, ezért utak sincsenek, a házakat deszkákból és facölöpökből összetakolt gyalogösvények kötik össze. A kizárólag vízi úton megközelíthető települést a parti örség és a hetente egyszer-kétszer megforduló kompjáratok látják el élelmiszerekkel és a legszükségesebbekkel. Kihaltnak tűnik, helyi idegenvezetőnk elmondja, hogy sokan elköltöztek már, a gyermeklétszám is alaposan megcsappant. Délelőtt van, a gyermekek takaros kis iskolájuk ablakából integetnek mosolyogva. Velünk egyszerre egy forgatócsoport is érkezik, amely a világ egyik legdélebbi emberpopulációjának maradványáról, a kawésqar nép utolsó tagjairól készít felvételt. Szomorú, hiszen akaratlanul is a beolvadással és elvándorlással fenyegetett, zsugorodó erdélyi ma-

A havas Corcovado-vulkán Chile partjánál

lett. Szükség van erre, hiszen csak így lehet megközelíteni Chile egyik legeldugottabb települését, a Puerto Edén nevezetű falucskát.

A kihalófélben lévő település

Ismét partra szállunk a gumicsónakkal, hogy betekintést kapjunk azoknak az őslakóknak az életébe, akiket azért költöztettek ide a 20. század '30-as éveiben, hogy megvédjék őket a többségi kultúra elnyomásától és a teljes beolvadástól. Az éden nyilván nem a falura vonatkozik, hanem az azt körbeölelő nemzeti parkra, az életkörülmények itt semmi esetre sem paradicsos-

gyarságra gondolok, de gyorsan elhessegetem magamtól a sötét gondolatokat.

Borús gondolataimat fekete fellegek váltják, a szubpoláris óceáni éghajlat megmutatja igazi arcát, ködös, nedves idő ereszkedik a tájra, amitől a tengerszorosok még sejtelmesebbé válnak. A hegyeket borító őserdőkre nyúlós felhők tapadnak, a sötét fák mögött gnómok settenkednek, a sziklázatonyok süllyedő szellemhajókként locsognak a hullámverésben. Beleborzongok a látványba, és inkább viszsztatérek a fedélzetről a panorámaablakos társalgó meleg biztonságába.

Puerto Edén, Chile egyik legeldugottabb települése

A léleképítés buktatói

A boldogság nem cél, hanem eredmény

Albert Ildikó szakpszichológus

Újévi fogadalmak

Nem tudom, hogyan léptek át olvasóim az új évbe. Gondolom, sokféleképpen. Abban biztos vagyok, hogy legtöbbünkét óhatatlanul megérint ez a nem túl régi, valójában egyezményes, épp ezért eléggé önkényes választóvonal, mely lezár minden alkalommal egy részt az életünkben, megnyitva egy újabbat.

Talán köztudott, de azért megemlítem, hogy január elseje, az év kezdetének általános elfogadott időpontja XIII. Gergely pápa 1582-es naptárreformjának köszönhető, aminek következtében aztán az év utolsó napja december 31-re esik. Ez a nap már az 5. századtól I. Szilveszter pápa ünnepe volt, aki 314–355 között töltötte be a katolikus egyház vezetőjének nehéz szerepét, és akitől ugyan egyetlen írott emlék sem maradt ránk, ellenben annál jelentősebb (világtörténelmi-leg is) a róla fennmaradt legendák tömkelege. Ezek szerint, hogy csak a legfontosabbat említsük, állítólag meggyógyította, megtérítette és megkeresztelte Nagy Konstantin római császárt, aki aztán a kereszténységet államvallássá tette. És bár a szilveszter – a pápa nevéből lett köznévi – már régen elveszítette vallásos felhangjait, az év vége, mint minden ilyen helyzet, számadásra és tervezésre, gyakran ígéretre készíti. Ma már valamennyire beszívargott a mindennapi tudatba, hogy ezek a fogadalmak legtöbbször a pillanat hatására születnek, legalábbis abban az értelemben, hogy ez a fordulópont azt az illúziót kelti, keltheti, hogy amit eddig – netán éveken át – nem sikerült megvalósítani, most, ebben a pillanatban megfogadva, sikerül majd valóra váltani, és ez lök sokakat afelé,

hogy újra nekirugaszkodjanak, és megpróbálják újra megígérni maguknak, netán a környezetüknek is mindazt, amit addig hiába tettek. Miközben a lelkük mélyén talán ők maguk is tudják, hogy jobb lenne nem így tenni, mert valószínűleg rövidesen kiderül, hogy ezután is kerül kifogás, amiért ne tartsa be a fogadkozó a fogadalmát, és marad a csalódás vagy a rossz szájjú felismerés, hogy hát igen, így szokott ez lenni, most sem történt csoda, nem vagyok képes erre meg arra.

Örüljünk annak, amink van

Persze, vannak kivételek, mint mindenben, ez a jobbik, ám a ritkábbik eset, amikor sikerül betartani a fogadalmat.

Így az év kezdetén, úgy tűnik, mintha nagyobb felelősséggel járna annak eldöntése is, hogy miről írjak ez alkalommal. Melyek lennének azok a gondolatok, amelyek – reményeim szerint – megadnák azt az impulzust, hogy a többiekkel együtt végigkísérheti és biztathatja az alkalmazóit. Mert „minden, ami történik, lényegét tekintve olyan, mint akivel történik” (A. Huxley: Pont és ellenpont). Azaz minden változás hat a cselekedeteinkre, de az eseményekre is. Talán az egyik legfontosabb, állandóan gyakorolható és nagyon-nagyon sok jót hozó, viszonylag könnyebben alkalmazható gondolat (igazság) az lenne, hogy örüljünk annak, amink van. Ha mindazok, akik nem így tesznek, megtanulnák vagy újratanulnák, kialakítanák vagy megtalálnák rejtett képességüket arra, hogy felfedezzék a mindennapok ajándékait és a mindennapi örömeit. Mindig elborzaszt, mikor olyanokkal találkozom – sokan, túl sokan vannak! –, akik állandóan panaszkod-

nak (megint fel kell kelni, sok a munka, szófogatlan a gyerek, nem segít a férj, nem főz a feleség, hülye a főnök, kihasznál a munkatárs, fekete macska ment át előttük az úton stb. stb.), akik mindennel elégedetlenek (már megint esik, havazik, rövid a nap, meleg van, hideg van, későn jött haza, korán ment el, rendetlen, mondta, nem mondta...). ritkán az elmúlt jön keseregnek, vagy – gyakrabban – a sok régi rosszon rágódnak, aztán siralmas jövőt várnak, esetleg – néha – a majdani boldogságot remélik, várják, de nem tesznek semmit érte. Mert mindig elfelejtik azt a rengeteg jót, szépet, eredményt, amijük van, amit saját maguknak megvalósítottak, esetleg kaptak, megszereztek, elértek, azt a (nem föltétlenül anyagi) gazdagságot, ami ott van a közelükben, körülöttük, a mindennapjaikban. De nincs bennük! A gondolataikban, az érzéseikben, a hozzáállásaikban. Mert elfelejtik, vagy eszükbe sem jut, hogy milyen jó, hogy fedél van a fejük fölött, az meg kitűnő, ha olyan van, amelyet szeretnének. Hogy öröm a család, a gyerekek, egy beszélgetés, hogy az illető felveheti a kedvenc ruháját, elmegy utazni, színházba, vagy egyszerűen pihen. Hogy van munkahelye, megélhetése, szakmája, amit szeret(hetne), barátja, segítő szomszédja. Örülni kellene a napsugárnak, az esőnek, a tengernek és a vízesésnek, az egészségnek, vagy a gyógyszernek, ha beteg, és van kezelés, a társnak, a betevő falatnak, hogy ízletesen elkészítheti, vagy amiért elébe tették, a tiszta ruhának, a mosógépnek, a villanynek és a gáznak. Igen, igen, tudom, annyiszor hallottam, hogy de hát ez természetes, persze, hogy van. De vigyázat, ilyen alapon soha semminek sem fogunk örülni! Mert természetes (vagy sokan úgy veszik) a természet és a civilizáció minden áldása. Mintha mindez csak úgy járna, az élet

és a jóllét pedig valahol valami mást jelentene. Valamit, ami mindezen túl, kívül vagy ki tudja, hol van. És ezzel örömtelenségre, sőt boldogtalanságra, valami élet nélkülségre ítéljük önmagunkat. Hisz az életünk, benne minden jó, ezekből az észre nem vett dolgokból tevődik össze. Ráadásul a boldogság nem cél, hanem eredmény. A munkák, tevékenységek, attitűdök és gondolkozásmód eredménye. A jót, a fontosat, az örömet – pontosabban a lehetőségét – észre kell venni!

A boldog ember nagy válogató

Mert élete nem jobb és nem rosszabb, mint a másé. De jobbá teszi azzal, hogy mindig mindenben észreveszi, megkeresi a jót, és helyén kezeli a rosszat. Tudja, hogy az életben egyensúly van, és a sors kompenzál. Ez annyira így van, hogy ha odafigyelünk és rendszeresen megtapasztaljuk, néha szinte félelmetesen pontosan érzékeljük az egyensúlyozást. Életében nem kevesebb a trauma, és nem kerülik őt el a tragédiák, de megtanul építkezni belőlük, és együtt élni velük. A fájdalmat megéli, szenved, és néha összeroskad. Utána meg a betokosodott sebbel, a szenvedésből erősebben kikerülve feláll, és a tanulságokat, az erőt és az új tudást viszi tovább. Nem szerencsésebb és védettebb a bajtól, csak képes tettekkel kiprovokálni, a megfelelő pillanatban észrevenni a szerencsét, vagy megtalálni a kis részt a szerencsétlenségben, és ily módon képes kicizmerni a bajból. A boldog ember nagy szervezője életének, nagy rendezője az eseményeknek, kóstolója az érzelmeknek, lelki orrán a jóra, szépre, melegségre, értékekre kiélezett szemüveggel. A jóllétért keményen megdolgozik. Azt is tudja, hogy minden, ami vele történik, hozzáad az életéhez, a személyiségéhez, gazdagítja a mindennapjait, akkor is, ha nem kellemes. Mert „a boldogság hasonlít a kocszhoz, melléktermék, amit valami egészen más előállítás közben nyer az ember” (A. Huxley: Pont és ellenpont).

Téli divat

A minimalizmustól a nyakkendőig

Casoni Szálasi Ibolya

Annak ellenére, hogy elég enyhe és változékony az idő, még mindig tartogat meglepetéseket a tél. Ezért vegyük számba, hogy mit ajánlanak a divattervezők az elkövetkező téli napokra.

Az idei téli divatirányzatok közül első helyen említjük meg az ÚJ, MODERN MINIMALIZMUST, mely az idén továbbra is uralja a divatot. A jeles divatházak – mint Fendi, Prada, Saint Laurent, McQueen, Ferragamo – pódiumain egyszerű, sikkos körvonalú darabok jelentek meg. Ezek az úgynevezett „csendes luxus” kategóriába tartozó darabok időtlen (klasszikus) formájú, kiváló minőségű anyagokból készült ruházati cikkek, pl. egy fehér ing, egy klasszikus blézer, jól szabott farmerek vagy egy gyönyörű télikabát.

Egy másik divatirányzat a KOCKÁS anyagokra helyezi a hangsúlyt, és főleg a skót kockásra, mely ezúttal is előtérben van. Viszont idén nem a grunge (szakadt, kopott) esztétika, hanem az elegáns stílus a menő. A kockás ajánlott teljes megjelenésnek (tetőtől talpig kockásban), vagy csak kiegészítőként, például egy sál vagy kendő formájában. Divatos lesz a megjelenésünk, ha például egy leggingshez blézert viselünk, és motorosdzseki helyett vagy fölé egy széles skót kockás sálát tekerünk lazán a vállunkra.

Egy, a színekre vonatkozó divatirányzatnak megfelelően, idén a színek esetén is érvényes a minimalizmus, azaz a harsány, „dopamine dressing” (szó szerint lefordítva talán serkentő öltözködés, ami tulajdonképpen azt jelenti, hogy olyan darabokat hordjunk, amelyek örömet okoznak, feldobnak – itt a kifejezés az erős színekre vonatkozik) helyett a PASZTELL árnyalatok, mint szürkék, barnák, drappok és a fekete-fehér együttes divatosak. Ezek mellett optimistább árnyalatok is jelen vannak, viszont az erős fukszia és kobaltkék helyett a püderroszászín, a pasztellkék és a vajsárga divatos.

Ha a szabásvonal szempontjából nézzük meg az idei téli divatot, láthatjuk, hogy a bő, túlméretezett darabok helyett a „power dressingre” (erőteljes öltözködés) mutató modern szabásmódot választják, mely erős, TÚLMÉRETEZETT VÁLLAKAT és homokóra-sziluettet jelent.

Ilyen például egy túlméretezett, széles vállú zakó, mely egy, a férfiak ruhátarából kölcsönvett darabra emlékeztet, az övekkel ellátott zakók, melyek hangsúlyozzák a derekat, valamint a szélesített vállú ruhák.

Vegyük számba azt is, hogy milyen típusú ruhák divatosak alkalomra, estélyre.

Az utóbbi időben mind gyakrabban látunk a kifutókon áttetsző darabokat, ÁTLÁTSZÓ RUHÁKAT, ami az esti és alkalmi öltözeteket is átértelmezi, és valahová az elegancia és

a kifinomult érzékiség területe felé tolja a mércét. Ez a főleg jó alakú, merész fiatalok kiváltságát képező irányzat átlátszó ruhákat, sőt alájuk áttetsző fehérneműt is ajánl.

Ha most a FEKETE TÉLIKABÁTRÓL kezdünk hirtelen beszélni, az 180 fokos fordulathoz számíthat, viszont előbb-utóbb szóba kell hozni ezt a klasszikus, nélkülözhetetlen darabot, mely már évek óta a topon van a hideg szezonban. Ha ezúttal egy túlméretezett, szélesített vállú, férfias szabású darabot választunk, biztosan divatosak leszünk.

Még nem beszélünk a SZOKNYÁRÓL sem, melynek idén a MIDI, vagyis a középhosszú változata a legdivatosabb, és ha lefelé bővülő, nyert ügyünk van.

Vegyük számba azt is, hogy milyen díszítéseket ajánlanak a divattervezők a ruhákra és a kiegészítőkre. A jelszó a CSILLOGÓ, ezért flittereket, csillogó tollakat és díszítő köveket alkalmaznak leggyakrabban a mindennapi és az alkalmi öltözetekhez társítva.

Akár csillogó az egész ruházatunk, vagy csak egy feltűnő darab, mindenképpen az ezüst vagy az arany árnyalatait válasszuk.

Ha már a kiegészítőknél tartunk, említjük meg az idei legdivatosabb darabot, a NYAKKENDŐT, mely a férfias divatra emlékeztető, a már említett „power dressing” elvén, valamint az amerikai „preppy” névre keresztelt iskolás divatot követve – ahol a nyakkendő az iskolai egyenruha része – a modern iskolás kissé elrugaszkodik az udvarias preppytől, és a fehér inghez és nyakkendőhöz miniszoknyát, túlméretezett zakót és természetesen nehéz bakancsot húz. Ezúttal kicsit többről van szó, mint a lázadó iskolás divatjáról, mivel a pódiumon akár túlméretezett ballonkabátokat, túlméretezett férfias zakókat is látni, nyakkendővel társítva, trapéz, alul bővülő ruhák fölé véve is.

Befejezésül említünk meg egy ugyancsak klasszikusnak számító, halhatatlan együttest, a FEHÉR és a FEKETE kombinációját, viszont ezúttal ennek szintén a modern, újraértelmezett változatát. Például egy fehér inghez fekete maxiszoknyát és széles bőrvet illik viselni, míg egy klasszikus kosztümhöz – nadrággal vagy szoknyával – fehér inget és nyakkendőt.

Így egy új, a minimalizmuson alapuló luxusfelfogás az eredmény, amely némileg szigorú, viszont ultramodern megjelenést sugároz.

Ember és állat harmóniája

A zsíros étkeztetés ünnep utáni hatásai

Az ünnepi időszakban és azt követően a nagy mennyiségben elfogyasztott zsíros ételek nem csak az emberek szervezetét viselik meg, hanem a házi kedvencekét is. Hasnyálmirigy-gyulladás esetén sürgősségi állatorvosi beavatkozás szükséges.

Szer Pálosy Piroska

– Milyen jelekből lehet a megbetegedésre gyanakodni, és megelőzhető-e? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a marosvásárhelyi Noé Bárkájáé kisállatklinika vezetőjét.

– Nagy és kis testű kutyák, macskák egyaránt megbetegedhetnek hasnyálmirigy-gyulladásban, ugyanakkor a kisebb fajtájúak a testtömegük és az elfogyasztott zsírosabb ételmennyiség függvényében veszélyeztetettebbek. Az akut hasnyálmirigy-gyulladásra kutyáknál a has felfúvódása, hasi fájdalmak, étvágytalanság, hányás, hasmenés, depresszió, dehidratáció, görnyedt testtartás, láz jellemző. A heveny hasnyálmirigy-gyulladást több tényező együttes hatása válthatja ki. Ilyen lehet az elhízás, a nagyon zsíros ételmaradék vagy csont elfogyasztása, az epetak betegség, fertőző betegségek, reflux, hasi trauma stb. Ezért is fontos figyelni arra, hogy ha az állatnak alkalmanként ételmaradékkal szeretne kedveskedni a gazdi, az semmiképp se legyen nagyon zsíros vagy romlott. A zsíros koszt

tartott kutyáknál, ha még a karácsonyi vagy más ünnepi vacsorákból is lakmározta, nagy az esély az akut hasnyálmirigy-gyulladásra.

A szakember szerint ez kutyánál és macskánál egyaránt előfordulhat. Kutyánál a hirtelen fellépő intenzív hányás, hasi fájdalom, étvágytalanság, gyengeség, esetenként enyhébb hasmenés a legfőbb árulkodó jel. Macskánál a hullámzó bágyadság, étvágytalanság, láz, esetenként hasi fájdalom utalhat a megbetegedésre. Mivel a hasnyálmirigy-gyulladás diagnosztizálása nem egyszerű, a tüneteket mutató állatoknál alapos vérvizsgálat javasolt. A speciális vérteszt révén megbízható diagnózis állítható fel, mivel hányás, hasmenés, kiszáradás, akut hasi fájdalom még nagyon sok mindentől fennállhat. Amennyiben a hasi ultrahangvizsgálattal is látható a hasnyálmirigyek megnagyobbodása, szerkezeti elváltozása, a diagnózis biztosra vehető. Ugyanakkor, ha nem látható az ultrahangon eltérés, az még nem zárja ki a hasnyálmirigy-gyulladás lehetőségét.

A heveny hasnyálmirigy-gyulladás egyik percéről a másikra kialakulhat. A kutya nem eszik, folyamatosan hányik, magas láza, hasmenése lesz, néhány óra alatt járásképtelenné, közömbössé válik, ha egyáltalán még képes járni, a fájdalomtól a hátát felpúposítja, mintha folyamatosan székelni akarna. Az enyhe megbetegedés sokszor különösebb tünetek nélkül

zajlik, és spontán gyógyul, a súlyos megbetegedés ellenben az állat pusztulását is okozhatja. A heveny gyulladás az életét veszélyezteti, azonnali orvosi kezelésre, állatkórházi felvételre van szükség.

Krónikus és akut gyulladás

A krónikus hasnyálmirigy-gyulladás az akut gyulladás maradványaként jelentkezhet. Tünetei hasonlóak az akutéhoz, de jóval enyhébbek. Az idült hasnyálmirigy-gyulladás esetén a mirigyállomány 80-85%-a elpusztul. Ebben az esetben tápanyagemésztési és -felszívódási zavar áll elő. Nagy mennyiségű világossárga, gyakran kenőcsös, agyagszerű bélsár, étvágytalanság, gyakori szellentés, időnként hányás, hasmenés jellemző rá. A kutya a fájdalom miatt nem tűri, ha megnyomják a hasát. A gyulladás folyamatosan rombolja a hasnyálmirigy szövetét, esetenként cukorbetegség alakulhat ki. Gyakran a krónikus betegség akár egy egyszeri nagyobb étkezéstől is az életet veszélyeztető akut gyulladássá válik. Szigorúan zsírszegény diéta szükséges, májvédő gyógyszerek, B-vitamin-komplex adható, a cukortartalmú ételek kerülendők. Egyébként nem lehet eleget hangsúlyozni, hogy egészséges kutyák esetében is a kolbász, avas szalonnáig, zsíros sajt végképp kerülendő.

– Gyógyítható-e a házi kedvencek hasnyálmirigy-gyulladásos megbetegedése?

– A kezelést annak függvényében kell alkalmazni, hogy mennyire súlyos az állat állapota. Először csökkenteni kell a gyulladást, és a kutya enzimettermelését a normális szintre állítani. Fontos mérsékelni a hányásos tüneteket, ezért a kutyának 24 órán át nem szabad enni vagy vizet inni, de még a gyógyszert sem lehet szájon keresztül adni. Azután sok folyadékot kell itatni vele, mivel a hasnyálmirigy-gyulladásos kutyáknál gyakori a kiszáradás. A kezelésben legfontosabb a négy-öt napon át tartó infúzióterápia és a fájdalomcsillapítás (még a fájdalmat nem mutató macskáknál is), majd ezt követi az alacsony zsírtartalmú, diétás táplá-

lás. Amennyiben a betegséget időben felfedezik, az állat általában egy hét alatt tünetmentessé válik és meggyógyul, előrehaladott esetekben azonban súlyos, akár életveszélyes is lehet. Ha megjelennek a szövödmények, előfordulhat, hogy a leggondosabb kezelés ellenére sem lehet a beteg állatot életben tartani. Javulás esetén lassan és fokozatosan kell visszatérni a szájon át való táplálásra, szigorúan zsírszegény, magas szénhidrátartalmú diétával. Az ételt sokszor, de kis adagokban kell adni. A hasnyálmirigy-gyulladásos átesett kutyáknak életük során diétás étrendet kell biztosítani – hangsúlyozta a szakember.

1.		GÁTBÁ ÜTKÖZIK	HARAPÓ	AMERIKAI ÁLLAM (RÖV.)	GÉPKOCSI (RÖV.)	MAGAS NÖVÉNY AMERIKAI EGYETEM	KOLOZSVÁR ÓKORI ÓSE	BESZÉL SZAHARAI TÖRZS	A CIRKÓNIUM VEGYELE	SZÉKET HASZNÁL ELŐTAG: LEVEGŐ (GÖRÖG)	FÉRFINEV (FEBR. 20.)	...FAIR LADY (MUSICAL) GERMÁN NÉP VOLT	OPUS (RÖV.)	SHAKESPEARE LÉGI SZELLEME
Marcus Antonius Myretus gyűjteményéből idézünk a rejtvény főszóiraiban.		N												S
	METÉLT					OLASZ SZERELEM VÉG (ANGOL)				PARIPA C.G.S. ENERGIAEGYSÉG		ITAL (ARGÓ) ERKÖLCS-TAN		
	MENYASSZONY ANTE MERIDIEM (RÖV.)				SZOBROT TAKARHAT NÁTRIUM-KARBONÁT				ÓKORI SZABIN VÁROS HELYSÉG POLGÁRA				SZÉKELY IS PÁROS HARC!	
2.	T	NŐI NÉV (FEBR. 6.)	HORDÓ-MÉRTÉK EGY IDEJE		SPANYOL ÚR SZLÁV NÉP				ANGOL FŐ-NEMESI CÍM NEVEZETES			SZAMOAI PÉNZ IRODALMI LAP		
	ANEKDOTA			A NAGY VARÁZSLÓ OROSZ ÍRÓ (JURIJ)		RÓMAI 600 GILISZTAFEJ!		FELTÉVE SOK NÉPDALT ISMERŐ		SZULFÁT LATIN CSONT				GRAMM (RÖV.) HALPETE
	ANGOL TAGADÁS			MÁGYAR VÁROS KÁRTYA-JÁTÉK			NŐI NÉV (DEC. 22.) ...MARK (VÉDJEGY)				OLLÓS ÁLLAT HÁBORGAT			HATÁRRAG CIGÁNY
	HATALMÁBAN TART			NEM MOND IGAZAT LASSÚ ZENEI TEMPÓ			SZLÁV NÉP LIBEGŐ, KÖNNYED					SOKSZÍNŰ FÁBA VÉS		
	SZOLMIZÁCIÓS HANG FEKETE I. BAGLYA			OROSZ ÍRÓ (JURIJ) HATBÓL KETTŐ!		SÜTEMÉNY-FÉLE A HÉLIUM VEGYELE				ROMÁN AUTÓ-MÁRKA JEGYZETEL		ORVOSI SZAK (RÖV.) OLASZ NOB-JEL		
		KÉZI HOSSZ-MÉRTÉK FORMA			BEFOLYASOLÁS ÉSZAKI REGE					KORTYOLÓ OROSZ FÉRFINEV		FOHÁSZ MAGASAN TART		HIVATALOS AKTA
	TERMÉSZET (LATIN)				GYŰLÉS (LATIN) VADGALAMB				IDŐMÉRŐ EGYEDŰL (ANGOL)		NŐI NÉV (JAN. 29.) KERESZTŰL			NULLA A VÁRÁT DOBÓ VÉDTE
	KILOLITER (RÖV.)		ÜRES MAGI MOZGÁS RITMUSA		GÉSA! KIS RUHARONTÓ LEPKE	ERREFELE! ÖT ANGOL FOLYÓ NEVE		HATÁRTALAN FALU! CSAVAR (ARGÓ)			KERET MONDA			CSEK-LAPOK! ROSSZ KÍVÁNSÁG
	E NAPRA VONATKOZIK		GÖRÖG BETŰ BARÁT (FRANCIA)			SÜTEMÉNY-FÉLE FR. TERŰLETMÉRTÉK				MAGAD MÉHCSAPAT		BECÉZETT ÁGNES OSZTRÁK FOLYÓ		
	HALPETE			ÁRVA (FOLYÓ) MÁS NEVE EBLAK			... MOORE (SZÍNESZ) OLASZ NEVELŐ				FOLYADÉK-MÉRTÉK PÁRT!			
		SI BEMOL (SKÁLA) AMPER (RÖV.)				CSILLAG-KÉP EZEN!				A-GET PÁRJA LITER (RÖV.)		IBSEN DRÁMÁJA KÜL-BELSŐ!		
	IZOMKÖTŐ													EZTI

Január 4-i rejtvényünk megfejtése: **A tanácsház zárva a szegények számára, csak a vagyon szerez tisztségeket.**

Három gólt rúgott, 2-1-re nyert az OSK

Bálint Zsombor

Lejátszotta első barátságos mérkőzését 2024-ben, a beleki edzőtáborban a Sepsi OSK a német 2. Bundesliga-ban szereplő 1. FC Magdeburg ellen. A találkozón 4x30 percet játszottak a csapatok, pontosabban az egyik garnitúra 2x30, a második pedig szintén 2x30 percet játszott, hisz az igen sűrű felkészülési időszakban, amikor nincs arra idő, hogy fokozatosan térjenek át az erőnléti edzésekről a taktikaiakra, ezt a játékidőt tartották a legalkalmasabbnak a szakvezetők.

Az első két félórán pályára küldött csapatban többnyire azokat nevezte Bernd Storck, akikre a bajnokságban is számított, a második részben pedig az összes többi játékos pályára lépett. Kivételt csak a két fiatal kapus, a sérült Alimi és Dobozi Krisztián képezett, utóbbiról éppen a mérkőzés alatt jelentette be a klub, hogy kölcsönszerződéssel Kazinbarcikára igazol. Minden bizonnyal egy ideje már folyhattak erről a tárgyalásokról, ezért is érkezett Kolozsvárról Davide Popşa (aki szintén pályára lépett a mérkőzés második részében), hogy a korhatáron aluli játékosok száma ne csökkenjen a keretben.

A meccs tipikus felkészülési találkozó volt, amelyen látható volt az előző napok edzései-

Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Barátságos labdarúgó-mérkőzés (4x30 perc): Sepsiszentgyörgy Sepsi OSK – 1. FC Magdeburg 2-1.

Belek, Törökország.

A Sepsi OSK csapata az első 60 percben: Niczuly – Oteliță, Ciobotariu, Kecskés, Fl. Ștefan, Păun, Kallaku, Matei, Ștefănescu, Varga, Safranko.

A Sepsi OSK csapata a második 60 percben: Moldovan – Aganović, Bălașa, Ninaj, Popşa (Oroian), Rodríguez, Rența, Ion Gheorghe, Rondón, Debeljuh, Damașcan.

Gól: Matei (15.), Debeljuh (62.), illetve Florin Ștefan (50. – öngól).

nek fáradtsága, igaz, a német csapat is hasonló helyzetben volt. A labdarúgásban az 1. FC Magdeburg járt elől, a Sepsi OSK azonban valamivel direktbben játszott, néha azonban túlkomplikálta a támadásokat. A meccsen kizárólag az OSK játékosai lőttek gólt – mindkét kapuba. A 15. percben Ștefănescu remekül ugratta ki Mateit, aki megelőzte a védőjét, és a kapus mellett a hálóba talált. Az első 2x30 perc végén az ellenfél azonban Florin Ștefan öngóljával egyenlített, aki szerencsétlenül piszkált bele egy jobb oldali beadásba, miközben Niczuly már kimozdult, hogy lefűljelje a labdát. Közvetlenül a második garnitúra pályára lépése után Debeljuh elcsúszott az ellenfél rossz passzát, és a tizenhatos vonaláról a hosszú sarokba gurított az ellenfél kapusa mellett. A második „félidőben” ezt követően a Magdeburg nagyobb fölényben játszott, de sorra kihagyta a helyzeteit, Moldovan pedig hibátlanul védett.

A Sepsi OSK pénteken, pontosan egy héttel a Szuperliga újrakezdése előtt, az Újpest ellen játszotta a következő felkészülési találkozóját. Közben pedig azt is rögzítették, hogy a Jászvásár elleni január 19-ei mérkőzés 17 órától kezdődik, a Szuperliga tavaszi idényének nyitányaként.

Még népszerűbb: évertékelő a nyáradszeredai futócsapatnál

Fotó: Frunza Rajmond

Gligor Róbert László

Évet értékelték a nyáradszeredai futócsapatnál: kiderült, volt miért szaladni az elmúlt időszakban.

A Nyáradszeredai Polgármesteri Hivatal üléstermében tartotta tavalyi évének értékelőjét a helyi futócsapat: a szülők jelenlétében mutatták be a 2023-ban végzett munkájukat, versenynaptárukat és az elért eredményeket. Domahidi Ferenc edző a visszatekintés alkalmával egy kis figyelmességet nyújtott át a versenyzőknek, mindenki pillanatképeket kapott a tavalyi versenyek felvételeiből.

Az elmúlt évben a gyerekekből és fiatalokból álló nyáradszeredai futócsapat tagjai a tanügyminisztérium által kiírt hivatalos iskolai versenyeken is indultak, Major Anita a megyei versenyen harmadik helyezést ért el, míg Frunza Rajmond az országos versenyre jutott ki, ahol a középszintig jutott el. A 2021-ben létrejött csapat egyelőre amatőr szinten versenyez városi, megyei vagy országos megmérettetéseken. A Nyáradszeredai Sportklub színeiben állnak rajthoz, és remélik, a klubnak sikerül az atlétikai szövetséghez is csatlakoznia, hogy sportolóikat komolyabb versenyeken is indítani tudják – mondta el lapunknak Domahidi Ferenc.

A futóklub három gyerekekkel indult, aztán megkétszerezte a létszámát, a tavaly pedig már elérte a 16 főt a sportolók száma: több korosztály dolgozik, a legkisebb versenyző 6, a „legidősebb” 15 éves, de van olyan apróság is, aki már 5 évesen látogatja az edzéseket. A futóklub egyelőre a saját lábán kell megálljon, leginkább a szülők adják össze a szükséges pénzt felszerelésekre, utazásokra, de idén szeretnének alapot teremteni, hogy legyen fedezetük versenybemevevényekre, felszerelésekre, kiszállásokra, szállásra, étkezésre.

A felkészülési feltételek előteremtésében a városi polgármesteri hivatal is segít, ingyenesen rendelkezésükre bocsátotta a városi sportbázist, ahol a nyári edzéseket tartják, télen a sporttermet használják, ahol leginkább erősítő edzéseket végeznek, a sportbázison pedig hosszabb távokat szaladnak.

Az önkormányzat néha a versenyzők utaztatásába is besegít egy kisbusz biztosításával.

Az elért eredmények szempontjából sikeresebb volt a múlt év az előzőnél. 2023 nyarán a kerethez három gyerek csatlakozott, akik szép eredményeket értek el korcsoportjukban, ez pedig felrázta a többi versenyzőt is, de az edzőt is motiválta, hiszen a személyi változások ellenére is van kivel és van miért foglalkozni. Az elmúlt évben a csapat tagjai összesen 23 helyi, megyei és országos megmérettetésen vettek részt, ahonnan 43 első, 20 második és 22 harmadik helyezéssel tértek haza, a megszerzett érmeiket és serlegeket mind szemügyre vehették az érdeklődők a kiértékelőn.

Domahidi Ferenc edző 2017-ben kezdett el szabadidejében szaladni, két év után azonban rendszeres futásokra tért át, elkezdett versenyekre járni, tanulni, fejlődni. A fiatalember, aki földrajztanár, szép eredményeket ért el a tavaly az országos amatőr versenyeken, főleg 4-6 kilométeres távokon méri össze képességeit hazai és nemzetközi versenyzőkkel városi (aszfalt-) és terepversenyeken. A legtöbb versenyre az idei évben is visszatérne ő maga is, de a futóklub tagjaival is újra nevezni fognak – ígérte meg.

Múlt vasárnap újköszöntő közösségi futást is szervezett a futóklub, amelyre az esős idő ellenére is 26 személy nevezett be, főként helyből és a szomszédos településekről, de Marosvásárhelyről, Havadról, Gyulakutáról, Balavásárról is érkeztek gyerekek és felnőttek. A negyedik alkalommal szervezett esemény célja kimozdítani az embereket a komfortzónájukból, és mozgásra, egészséges életmódra ösztönözni fiatalokat, középkorúakat, időseket egyaránt, de elsődleges cél az, hogy megtapasztalják a közösségi mozgás örömeit. Évről évre többen vesznek részt az újköszöntő szaladáson, ezúttal a legfiatalabb szaladó 6 éves volt. A rövid (4 km) távot választók 2024-et rajzolták ki a Nyáradszereda utcáin megtett szakaszokkal, akik pedig a hosszabb távot kedvelik, azok a kisváros főterétől a Rigmányi-tetőig és vissza tehettek meg 11 kilométert.

Európai focikörkép

* Spanyol La Liga, 19. forduló: Osasuna – Almería 1-0, Celta Vigo – Betis 2-1, Getafe – Rayo Vallecano 0-2, Girona – Atlético Madrid 4-3, Granada – Cádiz 2-0, Sevilla – Athletic Bilbao 0-2, Valencia – Villarreal 3-1, Real Madrid – Mallorca 1-0, Real Sociedad – Alavés 1-1, Las Palmas – FC Barcelona 1-2.

Az élcsoport: 1. Real Madrid 48 pont (40-11), 2. Girona 48 (46-24), 3. FC Barcelona 41.

* Olasz Serie A, 19. forduló: Bologna – Genoa 1-1, Empoli – AC Milan 0-3, Frosinone – Monza 2-3, Inter – Hellas Verona 2-1, Lecce – Cagliari 1-1, AS Roma – Atalanta 1-1, Salernitana – Juventus 1-2, Sassuolo – Fiorentina 1-0, Torino – Napoli 3-0, Udinese – Lazio 1-2.

Az élcsoport: 1. Inter 48 pont, 2. Juventus 46, 3. AC Milan 39.

Éppen annyival nyertek a magyarok, amennyivel kellett

A magyar női vízilabda-válogatott 12-11-es vereséget szenvedett az olasz csapatától az Eindhovenben zajló Európa-bajnokság keddi negyeddöntőjében, így nem szerezhethet olimpiai kvótát a kontinensviadalon, és csak az 5-8. helyért folytatja a szereplését. Mihók Attila és Cseh Sándor együttesének így már csak a februári, dohai világbajnokságon van lehetősége kiharcolni a párizsi részvételt, azon a tornán további két kvótát osztanak ki, amire a papírforma alapján három csapat pályázik.

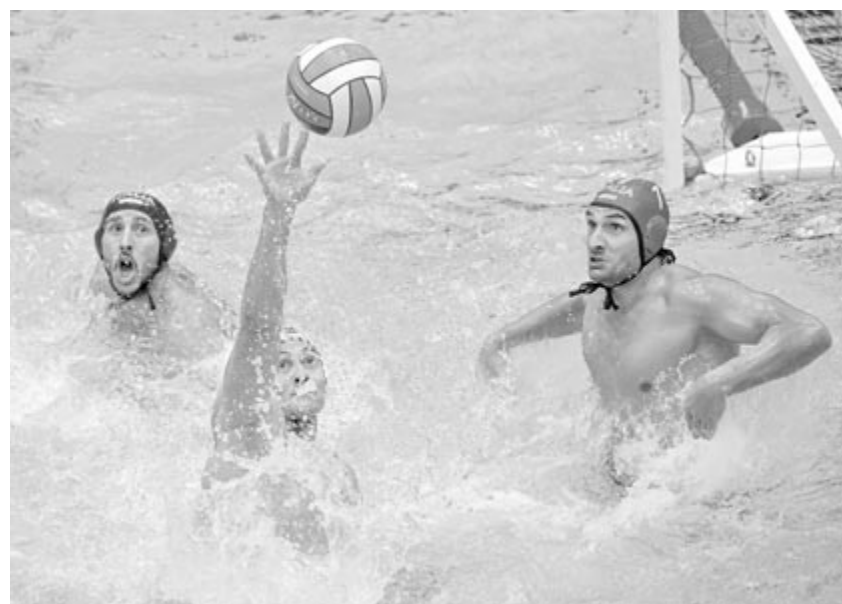
Az Európa-bajnokságon Hollandia – Olaszország és Spanyolország – Görögország elődöntőt rendeznek ma, illetve az 5-8. helyért Magyarország Nagy-Britanniával, Horvátországgal Franciaországgal találkozik.

Románia a 14. helyen zárta a női vízilabda-Európa-bajnokságot. A válogatott, amelynek három marosvásárhelyi tagja is volt és amely előzőleg 18-6-ra felülmúlta Bulgáriát, a Törökország elleni hely-

osztón 7-3-ra kikapott. A győztes kiléte pillanatig sem volt kérdéses, a román csapat mindhárom gólját az utolsó negyedben lőtte.

A férfiaknál a román csapat megnyerte II. divíziós csoportját a horvátországi vízilabda-Európa-bajnokságon, miután az utolsó fordulóban 8-7-re felülmúlta Szlovákiát. Az együttes ezzel bejutott a nyolcaddöntőbe, ahol Grúziával találkozik.

A magyar csapat 10-5-re győzött az olasz ellen, így csoportgyőztesként egyenesen a negyeddöntőbe jutott. A világbajnok és így olimpiai kvótás magyar együttes javarészt fiatal tehetségekkel szerepel a kontinensviadalon, ezért ilyen arányú sikere különösen nagy meglepetés volt az eddig százszázalékos és olimpiai indulásért küzdő rivális ellen. A magyaroknak legalább ötlet kellett győzniük a csoportelsőséghez, minden más eredmény a harmadik helyet jelentette volna, amivel ma játszani kellett volna a negyeddöntőért.

Pohl Zoltán (k), valamint az olasz Oscar Gonzalo Echenique (b) és Marco Del Lungo (j) a férfívízilabda-Európa-bajnokság B csoportjában a harmadik fordulóban játszott Magyarország – Olaszország mérkőzésen a zágrábi Mladost uszodában 2024. január 8-án

Fotó: MTI/Illyés Tibor

Fejlődj itthon az MDT-vel!

Képzések, tanulmányi út, új barátságok

Újrarendítette az idén a Maros Megyei Magyar Diáktanács (MDT) Alumni Klubja a Fejlődj itthon! című eseménysorozatot, ahova múlt év novemberétől jelentkeztek az érdeklődő Maros megyei középiskolások.

Nagy-Bodó Szilárd

Azok, akik részt kívántak venni a képzéssorozaton egy online kérdőívet töltöttek ki, ahol számos kérdés mellett arra is választ kellett adniuk, hogy ki lenne az a már elhunyt személy, akivel szívesen találkozna, illetve miért. Ezt követően egy interjú-beszélgetésre is sor került a két ünnep között, így lett kiválasztva az a 15 középiskolás, aki felvételt nyert – mondta lapunknak *iff. Szepessy László*, az MDT tiszteletbeli elnöke, a Fejlődj itthon! szervezője.

A szervezők úgy gondolták, hogy szükség van egy zártkörű fórumra, ahol a mostani középiskolásoknak egyrészt átadhatják azt a tudást és tapasztalatot, amelyet ők maguk szereztek iskolai éveik során, ezzel is segítve a mostani generáció munkáját. Másrészt pedig a Fejlődj itthon! keretében a résztvevők

betekintést nyerhetnek a politikusok munkájába, jobban megérthetik, hogy mi is az a diák-érdekképviselő, illetve számos egyéb előadáson is lehetőségük lesz új tudást szerezni.

A Fejlődj itthon! első, személyes találkozón alapuló, képzéshézagjára január 6–7-én került sor Gyulakután, ahol a diákszövetségi és politikusi munka mellett szó volt a médiáról, valamint az egyes adminisztrációs folyamatokról. A közeljövőben, a második találkozás alkalmával pedig a parlament működésébe és az ott dolgozó politikusok mindennapjaiba kaphatnak betekintést a résztvevők egy bukaresti út alkalmával.

– Jó volt látni, hogy az összegyűlt fiatalok – a sztereotípiával ellentétben – érdeklődnek a politika, a közélet iránt, kérdéseket fogalmaztak meg, továbbá minden előadáson kialakult egy párbeszéd – emelte ki Szepessy László. Elmondása szerint a fiatalok nem szeretnék kimaradni azokból a folyamatokból, döntésekből, amelyek az ő életüket is befolyásolják. Az is segítség lehetett, hogy olyan tartottak előadásokat, akik, bár maguk is fiatalok, mégis már képesek voltak eredményeket felmu-

Csoportkép a résztvevőkkel és politikusokkal

tatni, a részt vevő középiskolások pedig az ő szemszögükből láthatták a világot.

Az MDT tiszteletbeli elnöke azt is kiemelte, hogy akkor lesznek igazán elégedettek, hogyha a képzéssorozat végén azt fogják látni a résztvevőkön, hogy bővült a tudásuk, szélesedett a kapcsolati hálójuk, illetve egymás között is kialakítottak baráti kapcsolatot, ezáltal pedig valami újat tudnak nyújtani a saját közösségeik számára. Nem elhanyagolható az a tény, hogy a résztvevők között vannak, akik különböző diákszervezeteket vezetnek. A képzés pedig ugródeszka is lehet olyan értelemben, hogy a középiskola után nem áll meg az élet, hanem következik az egyetem, amikor is a MIÉRT, a Magyar Ifjúsági Értekezlet is várja a 18 és 35 év közötti fiatalokat, azon diákok pedig, akik aktívak voltak középiskolás korukban, könnyebben megtalálják a helyüket ebben a szervezetben is – vélekedett Szepessy László.

A Fejlődj itthon! első képzéshézagjára részt vett Kovács Mihály Levente, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnöke, Maros Megye Tanácsának alelnöke és Birtalan István, a Maros Megyei Ifjúsági Egyesület vezető tanácsosa (MIET) elnöke is, akik a politikusi pályára ne-

hézsegeiről, az esetleges buktatókról beszéltek, valamint arról, hogy miként is épült fel az ő karrierjük. A két politikus is úgy tapasztalta, hogy a résztvevők nyitottak és érdeklődőek voltak. Ez azért is pozitív, mert előrevetíti azt, hogy lesz utánpótlás a közösségi érdekképviseletben – mutatott rá lapunknak Kovács Mihály Levente, aki az előadása végén arra kérte a fiatalokat, hogy ha van véleményük, észrevételük, tanácsuk, azt bátran írják meg neki a közösségi médiás felületeken. Maros Megye Tanácsának alelnöke úgy fogalmazott, hogy a fiatalok álláspontja új szintre képes bevinni a közéletbe, rávilágítva olyan fontos szempontokra, amelyekre lehet, hogy nem is gondolnának a gyakorló politikusok.

Az emberekkel való személyes találkozást nem lehet megspórolni, tette hozzá Kovács Mihály Levente, aki úgy vélekedett, hogy ez a leghatékonyabb módja a közös ügyekről való tárgyalásnak. A személyes találkozás mellé jön segítségül a médiában történő kommunikáció is. Viszont a személyes kapcsolattartás terén nagy segítség a fiatalok munkája, akik, ha szükség van rá, házról házra mennek, és eljuttatják az üzenetet oda is, ahova a jelölt nem tud személyesen eljutni.

Az idei szuperválasztási évben

nemcsak a politikusok, hanem a szavazók is el fognak fáradni – mutatott rá Birtalan István. Ilyen tekintetben is nagyon fontos és egyben nehéz feladatuk lesz a fiataloknak, hiszen ők kell legyenek azok, akik végig kitartanak.

Szintén előadást tartott a Fejlődj itthon! képzéshézagjára Tőkés Sándor, a marosvásárhelyi városi kertészet vezetője, aki arról számolt be lapunknak, hogy a fiatalokat ki-mondottan érdekli környezetvédelem. Továbbá az sem elhanyagolható tényező számukra, hogy egy városban milyen kihívások vannak a zöldövezetek és a faültetések menedzselését illetően. A fiatalok arra is rákérdeztek, hogy milyen célkitűzései vannak a városi kertészetnek az idei évre, illetve hol és hogyan látják a szervezetet 5-10 év múlva.

Utóbbiakkal kapcsolatban Tőkés Sándor a Népszárménynek elmondta, hogy Marosvásárhely egy jól fejlődő város lett, a városi kertészet évről évre több fát ültet, és a cél az lenne, hogy évente 500-600 fával bővüljön az állomány. Ennek elérése érdekében meg kell tervezni azt, hogy hova milyen fákat szeretnének ültetni.

– Felépítettünk egy stratégiát, amely megvalósítható, viszont lépésről lépésre kell haladni – húzta alá Tőkés Sándor.

A stratégia megvalósítása tavaly tavasszal már el is kezdődött, és a főtér, a Bolyai téri és egyes parkokban már látható előrelépés, hiszen elkezdődött ezen terek felfrissítése, új fák és bokrok ültetése. Ezzel párhuzamosan tervben van a lakónegyedek zöldövezeteinek újrendezése, felfrissítése.

– Ki fogjuk vágni azokat az öreg és beteg fákat, amelyek veszélyt jelentenek mind a lakosokra, mind pedig az anyagi javakra nézve – tett ígéretet a városi kertészet vezetője, aki úgy vélekedett, hogy ha folytatják a kemény munkát, akkor sikerül teljes mértékben kicsinosítani Marosvásárhelyt és a zöldövezeteket.

Az említett előadásokon túl pedig a résztvevők hallhattak a média szerepéről és a jelenlegi kihívásairól, továbbá pedig workshopokon mélyíthették el a megszerzett tudást.

Kerekasztal-beszélgetés a középiskolások és Kovács Mihály Levente, illetve Birtalan István között

Fotók: Nagy-Bodó Szilárd

Új ügyvivő vezérigazgatója van a TAROM légitársaságnak

Január 9-étől ügyvivő jelleggel Costin Iordache látja el a TAROM vezérigazgatói teendőit – közölte hétfőn a légitársaság. Costin Iordache a 2023 decemberének végén lemondott Bogdan Popescut váltja fel.

A TAROM igazgatótanácsának indoklása kiemeli, hogy Costin Iordache a Gazdasági Akadémián végzett, és részt vett a Berlieni Egyetem vezetői kiválósági programjában. Az új ügyvivő vezérigazgató több mint 18 éves szakmai tapasztalatot szerzett olyan országos és nemzetközi hírű vállalatoknál, mint az ABN Amro Bank, a Romtelecom vagy a Telekom Csoport.

Az igazgatótanács szerint Costin Iordache – a társaság kereskedelmi és vezérigazgatójával együtt – sikeresen átvette a vállalatot a szerkezetátalakítási terv egy fontos szakaszán. A következő szakaszok célja a vállalat tevékenységének új-jáélesztése és optimalizálása – közölte.

Bogdan Popescut 2023 októberében nevezték ki az állami légitársaság vezérigazgatójává. Korábban több mint 25 éven át multinacionális cégek – Shell, Metro és Microsoft – élén dolgozott, 2021-ben a craiovai repülőgép vezetőtanácsának elnöke

volt. Öt hónapos mandátumának kitöltése előtt két hónappal, tavaly decemberben azonban lemondott.

A TAROM belső levelezőlistáján Bogdan Popescu december 29-én közölte az alkalmazottakkal, hogy a TAROM december közepén lezárta a két új Boeing 737 Max repülőgép megvásárlásáról szóló tárgyalásokat, és a vállalat vezetősége csütörtökön aláírta a jövőbeli lízingszerződésekre vonatkozó szándéknyilatkozatokat, így teljesülnek a feltételei annak, hogy az Európai Bizottság jóváhagyja a légitársaság átszervezéséhez nyújtott állami támogatást.

A vállalat távozó vezérigazgatójának közlése szerint sikerült tisztázni az Európai Bizottsággal a légitársaság átszervezésével kapcsolatos összes kérdést, és a szállítási-üzemi minisztérium már elküldte Brüsszelbe az átszervezés végleges tervét.

Popescu szerint a vállalat árbevételével meghaladja az átszervezési tervben megállapított szintet, ami bizonyítja, hogy a légitársaság „növekedési pályára állt”. A távozó vezérigazgató arra számít, hogy az Európai Bizottság a jövő év első negyedében hagyja majd jóvá az állami támogatást, és utána a kormányon múlik a megfelelő pénzügyi összegek folyósítása és az átszerve-

Fotó: Tarom/Facebook

zési terv megvalósítása. Az Agerpres által megszerzett belső üzenetben az is szerepel, hogy jövőre több esemény is hozzájárulhat a légitársaság utasforgalmának növekedéséhez, mint például a németországi labdarúgó-Európa-bajnokság vagy a párizsi olimpia. A szezonális lehetőségek kihasználása mellett a vállalat tervezi a flottája kihasználtságának

növelését repülőgépenként naponta legalább 60-90 perccel, ami több mint 20 millió eurós többletbevételt eredményez. Emellett javítanának a kereskedelmi stratégián: januárban elindítják a TAROM új honlapját, testre szabott ajánlatokkal bővítik a kínálatukat, és növelik a kapcsolódó tevékenységekből származó bevételeket, beleértve a teherszállítást is –

sorolta Popescu, aki szerint az elképzelések megvalósulásával 2025-re a TAROM a romániai és a közép-európai légi közlekedési ágazat egyik meghatározó vállalatává válhat.

A távozó vezérigazgató közölte azt is, hogy utódja kinevezését a légitársaság igazgatótanácsára bízta. (Agerpres)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

SZAKEMBER vállal bádogos-
munkát, tetőjavítást, meszelést,
vakolást, kerítéskészítést, tető-
javítást. Tel. 0743-762-388, 0744-
221-318, 0792-767-611, 0792-767-
658, Csaba. (21731)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0743-762-388, 0744-221-318, 0792-767-611, 0792-767-658, István. (21731)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0743-762-388, 0744-221-318, 0792-767-611, 0792-767-658, István. (21731)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST stb. vállalok. Tel. 0741-699-761. (21728)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A DORA OPTICS újonnan nyíló klinikájára TAKARÍTÓNŐT alkalmaz. Az önéletrajzokat személyesen a Dora Optics Mărășești tér 21. szám alatti székhelyére vagy az office@doraoptics.ro e-mail-címre várjuk. (sz.)

MEGEMLÉKEZÉS

„Másképp lenne minden, hogyha velünk lennél, ha hozzánk szólnál, ha ránk nevetnél. Elvitted a fényt, a derűt, a meleget, csak egyetlen fénysugarat hagytál: az emlékedet.”

Múlhatatlan fájdalommal emlékezünk január 11-én a mikefalvi születésű

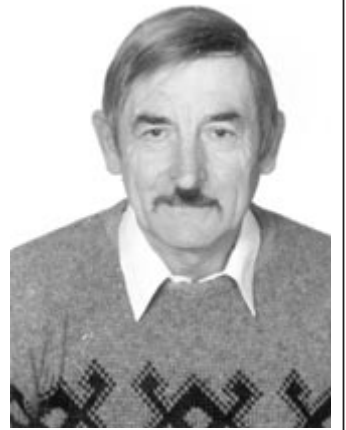
KÁNTOR JÁNOSRA

halálának 18. évfordulóján.

Emlékét őrzi felesége, Éva, fiai:

Janika, Jenőke, menyé, Melinda,

unokái: Évike és Boglárka. Nyugodj békében! (21779-I)

Őshonos szarvasmarhafaj megmentésében vesz részt a Marosvásárhelyi Állatkert

A „mokány”, románosan „mokanyica” elnevezés eredetileg a Kárpátokra jellemző, kis testű, sárgásbarna színű hegyi szarvasmarhát jelölte. Az időjárás viszonyosságával szemben ellenálló, ridegtartásra alkalmas mokány típusú szarvasmarha évi 1500 liter kiváló minőségű tejet ad, ami a legmagasabb zsírtartalommal (akár 4,5%) rendelkezik a román tejtermelő tehének között.

A „mocănița” fajta eredete még mindig vitatott. Néhány hazai szakértő úgy véli, hogy a brachicer típushoz tartozik, míg mások szerint ez a fajta ősi eredetű, és a hegyvidéki klímához alkalmazkodott. Történelmi kontextusban a „mocănița” fajta széles körben elterjedt az ország hegyvidéki területein. Sajnos, a Schwyz és Pinzgau fajtákkal történt keresztezések miatt a 19. század második felétől kezdve fokozatosan eltűnt. Ez a marhafajta, amely rendkívül ellenálló az időjárás kihívásaival és a zord körülményekkel szemben, primitívnek tekinthető, és univerzális termelési képességekkel rendelkezik (munka, tej, hús). Jól alkalmazkodott a hegyvidéki terephez, és erdészeti munkákban is hasznát vették.

Az országban az egyetlen, állatkertben bemutatott példány Marosvásárhelyen található. A Marosvásárhelyi Állatkert célja ennek a fajtának a megmentése és újra bevezetése, ezért aktívan részt vesz ebben a munkában, és egy tenyészcsoport létrehozását tervezi.

Mindannyiunk nagy öröme példányunk egészséges borjat hozott a világra, amelyet a közönség megtekinthet. Sperantának (Remény) neveztük el, remélve, hogy hozzájárulhat ennek a hagyományos és őshonos fajtának a megmentéséhez. (A Marosvásárhelyi Állatkert)

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőter

versenyvizsgálóval felvesz

három villanyszerelőt – COR-kód 741307.

A versenyvizsga időpontja: január 29., 10 óra.

A pályázati dossziék benyújtásának határideje: január 22., 16 óra.

Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon

vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó
– információ - 0766-121-234

• Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,
Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/202-305

• SMURD (betegekkel
kapcsolatos információk) - 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:
– gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi
Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,
otthongondozó szolgálat,
8–16 óra között: - 0736-883-110

• Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351

• Optolens szemsebészet - 0265/263-351

• Marmed - 0265/250-344
járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
- 0729-024-380

Labor - 0751-114-307
e-mail: marmed@armed.ro,
www.marmed.ro

• Dora Optics - 0733-553-976

• Dora Medicals - 0265/212-971

• Radiológia, echográfia
Dr. Jeremiás István - 0265/222-446

• Emma vendéglő,
hidegtálak készítése - 0740-083-077
- 0365/404-664

• Prefektúra - 0265/266-801

• RDS–RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat
– vidék - 0800-500-929
- 0265/929

• Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928

• Aquaserv:
– hideg víz-csatorna - 0265/215-702

– közönségszolgálat - 0265/208-888
– központ - 0265/208-800
- 08008-208-888

• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625

• Vasútállomás - 0265/236-284

• VIII Kft.: temetkezés, segélyintézés
(0-24 óra), professzionális balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

koporsók, kellékek, - 0745-606-215
koszorúk - 0745-606-269
és halottszállítás - 0758-047-604

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk január 11-én a drága jó férjre, édesapára, apósra, nagyapára és dédtatára, a sáromberki

KISS ISTVÁNRA

halálának első évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szeretteid. (21762-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a szeretett, drága édesanya, nagymama, anyós, rokon és ismerős, a kutyfalvi születésű

LÁPOSI JULIÁNNA

szül. Vincze

2024. január 8-án, 74 éves korában, hosszas szenvedés után hazatért Teremtő Urához.

Drága szerettünk virrasztása 2024. január 11-én 17 órakor lesz a Vili temetkezési központban (Kápolna utca), utolsó útjára január 12-én, pénteken 12 órakor kísérik a református sírkertbe. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (21780-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, keresztapa, rokon, barát és ismerős,

MAKKAI VILMOS

a Fémipari Szakiskola volt oktatómestere

2024. január 9-én, 86 éves korában elhunyt.

Temetése január 12-én, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló felesége. (21781)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett Nénikánk,
özv. **MOLNÁR ZOLTÁNNÉ**
szül. **SAKÁCS ANNA**

2023. január 9-én, életének 101. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése január 11-én 13 órakor lesz a radnóti református temetőben. Nyugodjon békében!

Emlékét kegyelettel őrzi gyászoló szerettei. (21786)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

VAJDA IBOLYA

a Luxor Junior volt dolgozója, hosszan tartó, de türelemmel viselt betegség után, életének 92. évében elhunyt.

Drága halottunkat 2024. január 12-én 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a maroszentgyörgyi temetőben.

A gyászoló család. (21792-I)

SMILE! ZÂMBITI! MOSOLYOGJON!

SZEMÜVEGMENTES ÉLETET SZERETNE? ITT AZ IDEJE!

Korszerű dioptriáműtét **kevesebb mint 10
másodperc alatt!**

**ELÉRHETŐ JANUÁRTÓL
A DORA OPTICS
MAROSVÁSÁRHELYI KLINIKÁJÁN!**

Dora Optics, szemészet az egész családnak!
www.doraoptics.ro

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A metszés
zsebkönyve

**Gombászok
kézikönyve**

ÉTV
ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 18:15-TŐL

2024|01|17| 19 óra
MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

SÁRGA RÓZSA

JÓKAI MÓR REGÉNYE NYOMÁN

RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS **KÖNCZEI ÁRPÁD**